

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno redke in praznike. — Inzerati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popusti po dogovoru. Inzeratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Kriza madžarskega parlamentarizma

Vladni predlog o izpremembi ustave. — Oster odpor opozicije — Madžarska vladna politika vodi k revoluciji

Budimpešta 14. decembra. Poslanska zbornica je včeraj pričela razpravljati o zakonskem predlogu, ki ga je predložila vlada in ki se tiče nove ureditve odnošajev med Budimpešto in ostalimi madžarskimi pokrajinami. Kakor je pokazal prvi dan, bo trajala razprava o tem zakonu, ki je zelo obsežen in ki se nanaša v prikriti obliki na delno izpremembo ustave, več tednov. V zbornici je zavzela opozicija zelo ostro stališče in luto pobila vladni predlog. Že pred pričetkom razprave je bilo vloženih nič manj kot 400 spreminjalnih predlogov. Na včerajšnji seji je med drugimi govoril socialistični poslanec Payer, ki je

svaril vlado pred takim početjem in naglašal, da vodi politika vlade nezgibno k revoluciji. Zakonski predlog, kakor ga je predložila vlada, pomeni kršenje ustavnih pravic. Govornik je nadalje primerjal zakonski predlog z italijanskim fašizmom, zaradi česar ga je pozval predsednik, naj govori o predmetu. V nadaljevanju svojega govora, ki so ga neprestano prekinjali ogorčeni klici vladne večine, je posl. Payer naglašal, da je madžarski parlamentarizem pred bankrotom. Pri zadnjih volitvah skoraj ni bilo opozicijskih kandidatov. V Rusiji so izločili buržoazije, na Madžarskem pa politike. Načrt vlade

ima povsem boljševiški značaj in je sploh vprašanje, ali se s plačo sodelovati v debati o takem zakonu, ki ga bo vlada kljub temu s svojim glasovalnim strojem brez nadaljnjega spravila pod streho.

Demokratski poslanec Pakots je izjavil, da vlada na Madžarskem tako kritične razmere, da se morejo le še norci ukvarjati s politiko. Načrt vlade je nemoralen, ker predstavlja najgrši rop državljanov pravic. V enakem smislu so kritizirali zakonski načrt in politiko vlade tudi vsi ostali opozicijski govorniki, naglašajoč, da mora taka prikrita diktatura roditi odpor.

Baldwinova kritika delavske vlade

Novi angleški proračun bo izkazoval ogromen deficit — Po Baldwinovi trditvi obstajajo v delavski stranki sami velika nasprotstva

Edinburgh, 14. decembra. Pred 2000 zborovalci je imel sponi bivši angleški ministrski predsednik Baldwin velik politični govor, v katerem se je bavil s politiko vlade delavske stranke ter ostro kritiziral njen program. Uvodoma je omenjal obnovo diplomatskih odnošajev s sovjetsko Rusijo in poudarjal, da si delavska vlada ni zagotovila jamstva proti komunistični propagandi, marveč je kar na slepo pristala na obnovo.

Govoreč o proračunu je Baldwin izjavil, da bo proračun, ki je bil pod njegovo vlado uravnotežen, izkazoval za prihodnje leto 20 do 40 milijonov funtov deficita, ki ga ne bo mogoče kriti drugače kakor s povišanjem obstoječih in uvedbo novih davkov.

Posebno ostro je kritiziral novi premo-govni zakon, češ, da favorizira izvoz pre-moga na škodo domačih konzumentov. Zgodilo pa se bo, da bodo druge države uvedle uvozne prepovedi za angleški pre-mog v svrhu zaščite domačega konzumen-ta ter producenta in tako bo nastala v Angliji še večja premo-govna kriza, kakor je že sedaj.

Prav tako ostro je kritiziral tudi vlad-no politiko pri pobijanju brezposelnosti. Načelno dokaz, da je ta politika povsem zgrešena, je po Baldwinovem mnenju pač dejstvo, da vlada proti temu aud odpor v delavski stranki sami, ki je podobna na zunanji ugaslemu, a na znotraj razvijanemu vulkanu, ki bo vsak hip izbruhnil.

Nemška vlada pred novo krizo

Socialni demokrati proti državnemu kancelarju — Tudi bavar-ska ljudska stranka proti lastnim zastopnikom v vladi

Berlin, 14. decembra. Snoči je v po-slanski zbornici prevladovalo mišljenje, da bo lastna stranka strmoglavila kabi-net socialnega demokrata Müller-Fran-kena. Dejstvo je, da se najmočnejša frakcija državnega zbora proti vsem parlamentarnim običajem brani ustreči zahtevi lastnega kancelarja, da se sprej-me zaupnica vladi, ki bo vezana na fi-nančni program. Tudi odklonilno stališ-če majhne frakcije bavarske ljudske stranke ne bi moglo spraviti vlade v zadrego, ker bi še vedno imela večino, tudi če bi ta stranka izstopila iz koali-cije ter odpoklicala svojega ministra. Frakcija nemške ljudske stranke, ki je bila sicer pripravljena izreči vladi za-upnico, je izjavila, da je njeno sodelo-vanje v koaliciji nemogoče, ker so so-cialni demokrati in bavarska ljudska

stranka desavirali svoje ministre.

Berlin, 14. decembra. Snoči so se po 23 uri pričeli razgovori med nemško vlado in vladnimi strankami glede na parlamentarni položaj. Tiskovni urad socialistične stranke poroča, da bo skušala doseči vlada sporazum na pod-lagi formule, na katero bi pristale vse vladne stranke. V primeru, da ne pride danes med vlado in vladnimi strankami do sporazuma bo vlada odstopila ker ne vidi drugega izhoda iz sedanjega položaja.

Berlin, 14. dec. AA. Konferenca vlade s šesti skupin je trajala do 1. jutraj. Ugovor-jeno je bilo, da so se šesti parlamentarni skupin v svojem pojmovanju zelo približali vladi ter je bilo sporazumno sklenjeno, da se vladi izglasuje zaupnica in sprejme nje-na finančna reforma.

Ameriško posojilo Nemčiji

Nemčija namerava najeti v Ameriki posojilo 250 milijonov do-larjev — Novi davki za 600 milijonov mark

Pariz, 14. decembra. AA. »Havas« po-roča iz Berlina, da je dr. Schacht, ravna-telj nemške državne banke, prišel v četr-tak v državni zbor ter se razgovarjal s člani vlade. V zvezi s temi razgovori go-vore v parlamentarnih krogih, da se je kancelar dr. Müller sestel s šefi vladnih strank. Razgovori med ostalimi parlamen-tarnimi skupinami so se včeraj nadaljevali. »Vossische Zeitung« pravi, da je dr. Schacht v razgovoru z ministri poročal,

da se bodo mogla pogajanja z veliko ame-riško banko o kreditu v znesku 250 milio-nov dolarjev začeti takoj, ko bo državni zbor izglasoval zaupnico vladi. Dr. Schacht je takisto zahteval, da se takoj uveljavijo potrebni finančni ukrepi. V pismu, ki ga je dr. Schacht poslal ministru financ Hilfer-dingu, je zahteval, da se izglasujejo novi davki v znesku 600 milijonov mark, s ka-terimi naj se amortizira posojilo.

Odgovor na bolgarski prestolni govor

Prizadevanja za konsolidacijo države — Osnovanje opozicijskega bloka

Sofija, 14. decembra. Kralj Boris je sprejel včeraj parlamentarno deputacijo, ki mu je izročila odgovor na prestolni govor. Odgovor je prečital predsednik so-branja Cankov.

V nagovoru je pohvalno kralj povdar-jal dosežena prizadevanja vlade za go-spodarski napredek dežele in za sanacijo finančnega položaja. Ta naloga je nalres-nejši problem. Bolgarija si prizadeva, da deluje za napredek celokupnega naroda na vseh poljih, zlasti na kulturnem in gospo-darskem. V političnem ozirju si Bolgarija pristrice želi utrditev prijateljskih odnoša-jev ne samo do svojih sosednjih narodov, temveč do vseh držav sveta. Vendar pa mirovna politika, ki jo zasleduje Bolgarija,

ne bo na noben način zanemarjala intere-sov dežele.

Sofija, 14. dec. Kralj Boris bo danes od-potoval v inozemstvo. Najprej bo pose-til Rim, kjer ostane par dni, nato pa bo odpo-toval v Pariz in London. Njegovemu po-tovanju se pripisuje velika politična važnost.

Sofija, 13. dec. AA. Zemljoradniška parlamentarna skupina je po končani raz-pravi o nadaljni taktiki izjavila, da je pri-pravljena sodelovati z ostalimi opozicijskimi strankami, ako se ustanovi opozi-cijski blok leve. V ta blok bi stopili so-cialisti, radikali in obrtniki. Politični kro-gi verujejo, da bi mogli v ta blok levece stopiti tudi demokrati, tako da bi bila z izjemo liberalcev vsa opozicija združena.

Komunističen atentat v Rimu

Komunist Donatti je ustrelil fašističnega kiparja Salvignija in njegovega pomočnika

Rim, 14. decembra. Včeraj je znani rimski komunist Donatti ustrelil faši-stičnega kiparja in vojnega prostovoljca Salvignija. Popoldne je vdrl v njegov atelje v Faenzi in brez besede oddal na umetnika, ki je bil pravkar pri delu, pet strelcev. Salvigni se je na mestu zgrudil mrtev. Ena krogla je zadela tudi njegovega pomočnika, ne-kega 17-letnega delavca, ki je umrl kmalu po prevozu v bolnico. Donatti je bil aretiran. Kot večkratni morilec pride pred izredni tribunal in bo brz-

kone obsojen na smrt. V Faenzi vlada zaradi tega krvavega dogodka veliko razburjenje. V znak žalovanja za ki-parjem Salvigniom so danes zaprte vse trgovine v mestu.

Albansko odlikovanje italijan-skega zunanjega ministra

Tirana, 14. decembra. Albanska vlada je podelila italijanskemu zunanjemu mi-nistru Grandiju najvišji albanski red, ki se sicer podeljuje samo suverenum.

Neresnične vesti o demonstra-cijah v Šibeniku

Beograd, 14. decembra. AA. Po-vodom vesti v inozemskem tisku, zla-sti pa v italijanskih časopisih o nekih protitalijanskih demonstracijah v Ši-beniku o priliki obiska francoske mor-marice smo pooblašteni izjaviti, da te vesti ne odgovarjajo resnici in da protitalijanskih demonstracij sploh ni bilo.

Skupščina JSS

Beograd, 14. decembra. Jutri se bo vršila v Beogradu skupščina delegatov Jugoslovenskega sokolskega saveza, na kateri bo padla definitivno odločitev o vstopu v Sokola kraljevine Jugoslavije. Glede na to, da so brez izjeme vse sokol-ske župe navdušeno pozdravile osnovanje Sokola kraljevine Jugoslavije, se pričakuje, da bo na jutrišnjem zborovanju sprejet soglasni sklep, da prestopi Jugoslovenski sokolski savez korporativno v novo sokol-sko organizacijo.

Ponovna konferenca o carin-skm premirju

Beograd, 14. decembra. V svrhu defi-nitivne določitve stališča naše države gle-de mednarodne konvencije o carinskem premirju bo dne 23. t. m. sklicana v Beo-grad ponovna konferenca gospodarskih zbornic in vseh drugih zainteresiranih krogov. Na tej konferenci bo definitivno precizirano stališče, ki ga bo zastopala naša delegacija na mednarodni konferenci v začetku prihodnjega leta.

Hrvatski obrtniki pri ministru trgovine

Beograd, 14. decembra. AA. Minister trgovine in industrije je sprejel včeraj predstavništvo obrtnih zborov iz Hrvatske, Slavonije in Medjumurja. Odposlanstvo je vodil predsednik zagrebskega obrtniškega zbora g. Heinc, ki je poslal g. ministra naj bi bile z novim zakonom po obrtnih obra-tih ohranjene vse ustanove, ki so doslej delovale v popolno zadovoljnost oblastev in obrtnikov.

Centralni higijenski zavod

Beograd, 14. decembra. AA. Minister za socialno politiko in narodno zdravje dr. Mate Drinković je na podlagi § 48 zakona o banki upravi in v soglasju s predsedni-kom ministrskega sveta predpisal uredbo o ustanovitvi in delokrogu Centralnega hi-gijenskega zavoda v Beogradu. Centralni higijenski zavod bo strokovni organ mini-strstva za socialno politiko in narodno zdravje za področje vse države. V vsaki banovini bo ustanovljen po en higijenski zavod, ki bo spadal pod centralni higijenski zavod v Beogradu. V okviru Central-nega higijenskega zavoda bodo ustanovlje-ne bolnica za kužne bolezni, šola za doji-lje, za zaščito mater in dece, za pobijanje raka, šolske poliklinike itd. Podobne usta-nove bodo osnovane pri higijenskih zavo-dih v posameznih banovinah. Uredba stopi v veljavo z dnem objave v »Službenih novinah«.

Imenovanja

Beograd, 14. decembra. Za predsedni-ka izpitne komisije za inženjerje — profe-sorje srednjih tehničnih šol je imenovan profesor ljubljanske tehnične fakul-ete Jaroslav Förster. — Za kontraktualnega asistenta na ljubljanski filozofski fakul-teti je postavljen diplomirani filozof Fran Cviter.

Bivši mehiški predsednik obtožen zarote

Mehiška vlada je odredila aretacijo bivšega predsednika Cal-lesa zaradi zarote in umora dveh častnikov

New York, 14. decembra. Bivši mehiški predsednik Calles, ki se je vrnil z »Bremenom« v Ameriko, je bil obve-ščen, da je bila v Laredu odrejena nje-gova aretacija. Calles je obtožen, da je koval proti sedanjemu mehiški vladi zaroto in da je sodeloval pri umoru dveh čast-nikov mehiške armade. Calles se bo vrnil v Laredo pri svojem povratku v

Mehiko. Mehške oblasti so izjavile, da bodo Callesa aretirale, kakor hitro bo prestopil mehiško mejo. Calles je ob-dolžen umora generala Blanca in pol-kovnika Martineza, katerih trupli so našli pri Laredu 1. 1922. Calles ima di-plomatski potni list, kar izključuje nje-govo aretacijo na ameriškem ozemlju.

Največja sladkorna tovarna na Slovaškem pogorela

Požar je uničil sladkorno tovarno v Tovarniku pri Topolčanih — Škoda znaša 30 milijonov Kč.

Bratislava, 14. decembra. Velik po-žar je popolnoma uničil največjo sla-dkorno tovarno na Slovaškem. Žrtev plamenov je postala sladkorna tovarna Stummer v Tovarniku pri Topolčanih. Kako je ogenj nastal, še ni pojasnjeno. Zaradi vetra se je z bliskovito naglico širil od objekta do objekta in kmalu je bila vsa tovarna v plamenih. Gasilci in vojaštvo, ki je prihitelo na pomoč,

so mogli z največjim naporom rešiti le delavske in uradniške stanovanjske hiše, ki so v bližini tovarne, dočim je tovarna sama z vsemi zalozami po-gorela do tal. Škodo cenijo na 30 mi-lijonov Kč. Domneva se, da je bil ogenj podtaknjen. Oblasti so uvedle strogo preiskavo, ki pa je ostala doslej še brez pozitivnih rezultatov.

Mironescu v jugoslovenskem poslaništvu v Pragi

Praga, 14. dec. Poslanik dr. Angjelinović je včeraj priredil v jugoslovenskem poslaništvu obed na čast rumunskemu zunan-jemu ministru Mironescu. Obeda so se udele-žili rumunski zunanji minister s soprogo, češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš s soprogo, rumunski poslanik v Pragi Eman-di, poljski poslanik, bolgarski poslanik, češkoslovaški poslanik v Bukarešti, fran-coski poslanik, kancelar Samal in drugi.

Epilog atentata na zaljublje-nega kanonika

Rim, 14. decembra. Afera revolverske-ga atentata v cerkvi sv. Petra proti škofu Smithu je bila popolnoma neopazeno likvidirana. Vatikanski sodišče je proglasi-lo, da Svedinja Gudrun Ramstadt ni od-govorna za svoje dejanje ter je ustavilo postopanje proti njej. Vatikanske oblasti so jo izročile švedskemu poslaništvu, ki bo odredilo njen povratek v domovino. Italijanski listi o zaradi protesta Vatikana, da se vsa zadeva preveč razblinja, de-set dni sploh molčali o vsej zadevi.

Justifikacije v Rusiji

Kovno, 13. decembra. Po vesteh iz Moskve je sodišče v procesu proti privat-nim trgovcem in uradnikom astrahanskega finančnega urada, ki so bili obtoženi za-radi protirevolucionarnega gibanja in spre-jemanja podkupnine, 15 oseb obsodilo na smrt. 14 oseb je bilo v četrtek justificira-nih, le vojda trgovinskega oddelka je bil pomiloščen na dosmrtno ječo.

Justifikacija v Zaječarju

Zaječar, 14. dec. Včeraj je bila izvršena justifikacija z ustrejitvijo nad seljakom Ži-vojinom Drvulovićem, ki je bil obsojen na smrt, ker je ubil svojega sorodnika Petra Gazibratića. Obsojenec se pred smrtjo ni hotel izpovedati in sploh ni hotel odgovar-jati na nobeno vprašanje.

Fuzija italijanskih paroplovnih družb

Trst, 14. dec. Fuzija, ki so se vršila med družbo Lloyd Triestino in dvema ge-novskima paroplovnima družbama o fuziji v svrhu osnovanja velike italijanske pa-ropladne družbe, ki bi si osvojila ves Jadran, so se razbila. Genovci zahtevajo v novi družbi enakopravnost, ki pa jim je Tržačani nočejo priznati.

Znižanje švedske obrestne mere

Stockholm, 14. decembra. Švedska Na-rodna banka je znižala obrestno mero od 5 in pol % na 5%.

Premeten slepar

Ljubljana, 14. decembra.

Dne 3. decembra se je oglašil v modni trgovini »Elite« v Prešernovi ulici nezna-nec, ki se je izkazal s potrdilom trgovca Leopolda Hudeta z Grosupljega, češ, da sme vzeti na Hudetov račun obleko. Tvr-di, da mu zahtevane obleke sicer ni izročila, pač pa jo je po povzetju poslala Hudetu v Grosuplje. Par dni kasneje se je nezna-nec zopet pojavil v Ljubljani. Oglašil se je v pisarni trgovca Viktorja Medena, mu predložil ponarejeno potrdilo Hudeta z Grosupljega in izjavil na ta način od njega 50 litrov najfinjšega špirta. Skupna ško-da znaša 4932 Din. Neznanec je srednje, šibke postave, črnih las in takih brk. Na glavi je imel sportno čepico.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza.

Ljubljanska borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Amsterdam 22.76, Berlin 13.5025, Bruselj 7.8937, Budim-pešta 9.8822, Curih 1065.9, Dunaj 7.937, New York 56.27, Pariz 222.08, Praga 167.29, Trst 965.05.

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih: London 25.11, New York 514.42, Pariz 20.2925, Milan 26.9375, Mad-rid 71.25, Berlin 133.20, Dunaj 72.43, Beo-grad 9.1285, Praga 15.26875, Bukarešta 3.07, Budimpešta 90.15, Sofija 3.72, Varšava 57.80.

Za izpopolnitev gasilstva v Ljubljani

Zgraditev stanovanj za poklicne in prostovoljne gasilce — Izpopolnitev gasilskega orodja — Nabava modernih aparatov za prijavljanje požarov

Ljubljana, 14. decembra.

Na zadnji seji občinskega sveta ljubljanskega je vložil obd. svetnik g. Josip Turk, starosta Jugoslovanske gasilske zveze, naslednji predlog:

Slovensko gasilstvo, posebno pa ljubljansko prostovoljno in poklicno gasilstvo, čakajo v prihodnjih letih še velike naloge in je zato potrebno resno misliti na reorganizacijo ljubljanskega gasilstva. Znano je, da priredil Jugoslovanske gasilske zveze začetkom avgusta prihodnjega leta vesolovanski gasilski kongres, torej prireditel mednarodnega zasedanja ki bo velikega pomena ne samo za Slovenijo, temveč za vso Jugoslavijo.

Kot starosta Jugoslovanske gasilske zveze se te velike naloge dobro zavedam in sem zato pripravljen obrniti se v prvi vrsti na mestno občino s prošnjo, da se resno zavzame za domače gasilstvo, ki je matična slovenskega gasilstva in ki je v zadnjem času nadelo nalogo in vsi odgovornosti, da se ta prireditel čim častneje izvede.

Kakor je glavna naloga države, da priporoča k narodni blaginji s tem, da upravlja in gradi železnice, ustanavlja ter podpira razne zavode in odstranjuje vse ovire, ki ogrožajo javno varnost, tako smatram, da je tudi dolžnost posameznika in občin akribeti za splošno blaginjo občanov ter že v naprej odstranjevati možnost nevarnosti, ki ogrožajo ljudsko premoženje. Ne smemo pozabiti, da je skrb za javno varnost in ljudsko blaginjo ena izmed najvažnejših nalog praktičnega narodnega gospodarstva. Te svoje naloge se je mestna občina doslej tudi v polni meri zavedala in zato lahko s gotovostjo upam, da bo tako tudi še nadalje ostalo.

Znano je, da je bil Mestni dom v prvi vrsti zidan samo za gasilstvo, znano pa je tudi to, da so večinoma vsi prostori zasedeni po uradih mestne elektrarne in mestnega fizikata ter da za gasilce niso na razpolago niti prostori za najnujnejšo potrebo. Prav tako je znano, da se že leta in leta zaman moleduje in prosi ter skuša na ti čim ugodnejšo rešitev tega za gasilce veljavnežnega in perečega vprašanja.

Ker je sedanje stanje za gasilstvo mesta Ljubljane naravnost nevarno in ker ni upati, da bi se uradi mestne elektrarne vsaj v doglednem času izselili iz Mestnega doma, je povsem razumljiva in upravičena zahteva, da se mora v tem oziru storiti odločne korake in za drugo leto preskrbeti gasilstvu potrebne prostore. Menjam sem, da bi bila najbolj prikladna rešitev, ako bi se na prostoru sedanje šupe za premost in drva v Strelški ulici zgradila stanovanjska hiša za poklicne in prostovoljne gasilce ali pa Mestni dom dvignil za eno nadstropje in orodnišče preuredilo tako, da bo odgovarjalo vsem zahtevam za dolgo vrsto let.

Drugo nič manj važno vprašanje je način alarmiranja gasilcev. Če hočemo, da bo gasilstvo kos svoji nalogi v vsakem slučaju, je potrebno gasilcem preskrbeti tudi vsa sredstva, ki jih nudi požarna tehnika. Kaj pomaga še tako veliko število dobro izveštanih gasilcev, če pa so o požaru prepozno obveščeni. Rešili sicer bodo, kar se rešiti da, ne smemo pa prezreti možnosti človeških žrtv in poleg materialne škode tudi bodo, ki se neizbežno poavi pri vsakem večjem požaru. Z gotovostjo se lahko trdi, da je veliko večjega pomena pridobitev na času, čeprav samo 5 minut, kakor pa imeti pozne na požarišču celo gasilsko armado. Iz tega vidika priporočam in želim, da se nabava naznanilcev požara ne odlašajo še nadalje.

Tudi alarmna naprava na ljubljanskem gradu ne nudi prostovoljnemu gasilstvu nikake garancije. Streljanje s topovi je že davno zastarelo, je nepraktično in nesigurno ter ga bo treba opustiti in zamenjati z električno sistemo, kakršno imajo že vsa večja mesta.

Nadalje bo treba nabaviti tudi aparat za gašenje mineralnih olj in drugih snovi, ki jih z vodo nikakor ni mogoče gasiti. Gasilci brez teh priprav v vsakem večjem mestu ničesar ne pomenijo in jih tudi vsako gasilstvo mora imeti.

Ljubljanski poklicni in prostovoljni gasilci imajo za gašenje požarov v večjih stavbah samo eno lestvo »Magirus«, ki je v rabi že od l. 1895. Ne glede na to, da je ta lestva že zastarela in nepraktična, je potrebno opozoriti tudi na to, da je življenjsko nevarna in bi se skoraj ne smela več uporabljati. Ker pa brez dobrih in sigurnih lestev gasilci ne morejo gasiti, se bo morala takoj nabaviti tudi noturna lestva »Magirus«, kakršno ima mesto Zagreb.

Ker so vse preuredbe in nabave nujno potrebne, predlagam:

- 1.) da se na prostoru sedanje šupe za premost in drva v Strelški ulici zgradi stanovanjska hiša za poklicne in prostovoljne gasilce ali pa Mestni dom dvigne še za eno nadstropje ter orodnišče preuredi tako, da bo odgovarjalo vsem zahtevam gasilstva za dolgo vrsto let;
- 2.) da se glede na dosedanj zasilni in nepraktični način alarmiranja gasilcev nabavi moderni aparat za prijavo požarov;
- 3.) da se nabavi nova noturna lestva »Magirus«;
- 4.) da se nabavi aparat za gašenje mineralnih olj in drugih nevarnih snovi, ki jih z vodo ni mogoče gasiti;
- 5.) da se na Gradu montira kot alarmni aparat za slučaj večjih požarov in drugih nevarnosti električna sirena;
- 6.) da se nabavi maske proti plinom in dimu ter gasilske opreme in oprave.

Iz delovanja SK Ilirije

Krasni uspehi doma in v tujini. — Vse sekcije pridno delujejo. Podrobnosti o delovanju kluba

Ljubljana, 14. novembra.

Včeraj smo kratko poročali o običnem zboru SK Ilirije, ki se je vršil v četrtki v dvorani OUZZ na Miklošičevi cesti. Iz poročil, ki so jim podali klubovi funkcionarji ter načelniki posameznih sekcij, je razvidno, da je bilo delovanje kluba v preteklem poslovnem letu izredno plodovito ter bogato na prireditvah, kakor tudi na uspehih. Ilirija je dosegla doma in v tujini izredno lepe sportne uspehe, njeni člani so dostojno reprezentirali mladi jugoslovanski sport v inozemstvu in dokazali, da smo zdrav, kremenit rod, ki potrebuje samo še zadostnega treninga in časa, pa se bo lahko pomeril z vsemi narodi na sportnem polju. Če omenimo res krasne uspehe Joška Janše v Rumuniji, kjer si je priobiti državno prvenstvo, in v Franciji, kjer je bil tretji na cilju, dalje presenetljiv uspeh mladega Krisperja na Dunaju, kjer je zmagal nad elitno dunajskih atletov in dvignil težje, če pregledamo vrsto izredno uspešnih nastopov, ugoden plasma plavačev v državnem prvenstvu, brezhlodno organizacijo tekmovalni za državno plavalno prvenstvo in prvenstvo v rokoborbi, ki sta se vršili v Ljubljani pod vodstvom SK Ilirije, da se si je letos Ilirija priborila plavalno prvenstvo Slovenije, da je jesenski prvak v nogometu in še celo vrsto drugih uspehov, ki jih je našel tajnik v svojem poročilu, potem lahko pritrđimo izjavam njenega predsednika g. dr. Dularja, ki je v svojem lepem nagovoru povdarjal, da je bilo lansko leto leto uspehov in da je sedanja Ilirija močna in čista ter res vodilni najdostojnejši reprezentant slovenskega sporta.

Iz poročil tajnika g. Baltezarja posnemamo, da si je Ilirija lani pridobila ime, in spoštovanje vseh sportnikov Jugoslavije in da je bilanca, ki jo polaga odstopajoča uprava o delovanju v preteklem letu, v polni meri aktivna. V svoji sredi je Ilirija zbrala mnogo mladine, katero vzgaja le telesno in duhovno, v narodnem in sportnem duhu. Ilirija je s svojim delom in s svojimi napravami, zlasti pa s kopalščem, prevzela važen in velik del socialnih in zdravstvenih nalog naše občine in jo znatno razbremenila. Da dejuje Ilirija tudi v nacionalnem pogledu, dokazuje vsakoletna tekmovalna za Gospodstviski pokal, katerih čisti dobiček je namenjen fondu za »Gospodstviski Zvez-

Ogromen korak naprej je storila Ilirija lani z otvoritvijo novega, modernega sportnega kopalšča, ki je prvo te vrste v državi in ni samo klubu, marveč tudi Ljubljani in Sloveniji v ponos. Namenjeno je meščanstvu, v prvi vrsti pa mladini, ki si tam utrjuje, krepi telo in duha. Da je prišlo do realizacije tega velenotnega načrta, je pač največja zasuga inženjerja Stanka Bloudka, predsednika dr. Dularja, dr. Lapajneti in stavbenika Zupana.

Odbor je imel lani mnogo dela. Na 13 plenarnih in 51 načelstvenih sejah je razmotiral vse aktualne zadeve, sprejel okoli 1000 in odposlal 612 pismov. Za nogometno moštvo je Ilirija najela profesionalnega trenerja, Dunajčana Baara, ki je moštvo v kratkem času zelo izpopolnil, tako da si je — vsa — za jesensko sezono — ponovno osvojilo prvenstvo LNP. Vse kaže, da bo pomladi Ilirija prvak dravske banovine in da nas bo leta 1929 zastopala v državnem prvenstvu. Ker smo že pri nogometu, naj omenim, da je nogometna sekcija lani nastopila 65krat. Pomladi je bilo moštvo v krizi, katero je pa preko poletja do jeseni prebolelo.

Krasen uspeh zaznamuje tudi plavalna sekcija. Priborila si je po osmih letih prvi prvenstvo Slovenije, se v državnem prvenstvu plasirala na tretje mesto in pustila za seboj celo glasovito svaško Viktorijo. Plavalna sekcija je lani 8 prireditve, gostovala je v Karlovcu in izgubila proti tamošnjemu Gradanskemu tekmovalcu, a se je zato izdatno revanširala drugemu karlovcem klubu KSU, ki je gostoval v Ljubljani. Po zaslugi Ilirije se je zanimanje za plavanje, ki je res najlepši poletni sport, v Ljubljani zelo povečalo. Da čimbolj pospeši ta sport, je najela Ilirija tudi prvostvornega plavalnega trenerja v osebi g. Deutza, pod vodstvom katerega plavalna sekcija vidno uspeva in napreduje. Pa ne samo to! Ilirija je prevzela nase nov riziko. Po več letnega gradi sedanji zimsko kopalščico, ki bo nemara tik pred božičem dograđeno. Da je to zelo važnega pomena za naš plavalni sport, ni treba osebno povdarjati.

Tretja številčno najmočnejša sekcija je smučarska. Njene uspehe smo že uvideli doma omenili. Brata Janša sta nas častno zastopala v tujini, član Ilirije Boris Jenko si je v njuni odločnosti priboril smučarsko prvenstvo Slovenije. Izvrstno so se

uvečavili tudi Režek, Banovec in drugi. Smučarska sekcija je zelo agilna in vse kaže, da ji prvenstva letos še ne bo nitiče ogrožal.

Tudi v lahki atletiki je Ilirija triumfirala. Priborila si je državno prvenstvo v crosscountry v Zagrebu, njeni atleti Sporn, Stepišek in Pavlič so nas zastopali na balkanski olimpijadi v Atenih.

Kakor vedno, si je tudi letos Ilirija priborila državno prvenstvo države. Mo ster Bloudek je zaenkrat še brez konkurence. Povdarjati pa moramo, da je tudi za umetno drsanje med našo mladino veliko zanimanje in da ima Ilirija mnogo naraščaja, ki še veliko obeta. Letos bo Ilirija uvodila nov zimski sport: hokey na ledu, ki se povsod po svetu nazlo širi in za katerega vlada veliko zanimanje.

Težka atletika je pri nas šele v povojih, vendar je Ilirijanska sekcija že zabeležila lepe uspehe. Krisperja smo že omenili. Posrečen pa je bil tudi nastop atletov v Mariboru, kjer so si Ilirijani priborili vsa prva mesta.

Hazenska sekcija je bila reorganizirana in pomladi. Družina je po reorganizaciji naglo prebolela krizo in igra tako, kakor popreje, važno vlogo v hazenskem sportu. Turneja ljubljanskih hazenščak po Srbiji in Bosni je bila naravnost triumfalna. — Letos je bila ustanovljena tudi sabljaška sekcija, ki sicer še ni nastopila javno, in pa ping-pong sekcija. Sabljaška sekcija vodi naor Koprivc in podpolkovnik Cvetko, stara rutinirja in priznana sablača. — Končno naj omenimo še tehniško sekcijo, ki je po številu članstva tudi ena na močnejših. Sekcija je priredila par tekmovalni z ugodnim zaključkom.

V svrhu pospeševanja družabnosti in da se članstvo medsebojno spozna, je bila lani ustanovljena tudi družabno-veselična sekcija, kateri gre tudi vse priznanje. Sekcija je lani priredila tri uspešne večerne in sicer Miklavževega, Silvestrovo ter tradicionalen »Hausbale«, poleg tega pa elitno prireditve »Reduta v cvetju«.

Ilirija šteje zdaj 1116 članov in sicer 63 ustanovnih, 641 rednih, 388 izrednih in podpornih in 172 naraščajnikov. Članstvo je zelo disciplinirano, notranja morala med članstvom izvrstna. Klub ni imel nobenih travric in nesporazumljenj. — S tuji mi klubi, raznimi sportnimi in telovadnimi društvi, je bila Ilirija v najboljših in korektnih odnosih, stalne stike je gojila tudi z inozemskimi, zlasti pa z avstrijskimi klubi. V pretekli sezoni je Ilirija na stopila 145 krat javno. Nogometna sekcija je priredila 65 tekem, hazenska 20, drsalna 17, smučarska 19, lahkoatletska 15, teniška 6, težkoatletska 3 in ping-pong 1.

Gospodarski položaj kluba je še težaven, dasi so dohodki v preteklem letu narasli. Kazne naprave in vzdrževanje prostorov, najemnine in sportne opreme zahteva ogromno sredstev. Kljub temu je dosegeno v proračunu ravnovesje. V pretekli sezoni je Ilirija izredno visoko dohtrala vse akcije.

Ilirija poseduje sedaj najlepše in največje sportne prostore v državi, ima dve kopalščici, zimsko in letno, ureno nogometno igrišče s tribuno in prihrami ter zaokrožnim tekališčem iz leša za lahkoatletične, štiri tehniška igrišča, ki služijo pozni kot drsalnišča.

Toliko je tajniškega poročila, ki ga je podal g. Baltezar tik pred zaključkom zborovanja. Popreje je članstvo nagovoril predsednik dr. Dular, nato pa so poročali načelniki posameznih sekcij. Za nogomet je poročal namesto načelnika in sp. Nogometni g. Betetto, o plavalni sekciji g. Kramaršič, o drsalni tudi g. Betetto namesto inž. Bloudka, o hazenski Baltezar, o težkoatletski prof. Čop, o sablaški maj. Koprivc, o smučski g. Hinko Šircelj ter o družabni g. Seunig. O gospodarskem stanju je poročal g. Rotar, blazalniško poročilo je podal g. Medič. Po volitvah je občni zbor še razpravljal o spremembi pravil. Skleneno je bilo, da se skliče v februarju izredni občni zbor, na katerem se bo razpravljalo o spremembi pravil. Sprejet je bil predlog, da se letna članarina zviša na 80 Din, vpisnina pa na 20 Din. Občni zbor je tudi pooblastil odbor, da preskrbi zavetišče za smučarje SK Ilirije.

Aretirana opica

Odkar stoji ljubljanski rogovč, se menda še ni zgodilo, da bi imel v svoji špekarni pravo opico. Ljudi, ki so imeli človeško opico, so preveč pili, je bilo telom stoletij v tistih špekarnah že na stoečo. Toda resnično, živalska opica je bila prvič zaprta po mestnem ječanju Anica Domini 1929 četrtki in po odzgodu poslušala dalje v Zagrebu. Dospela je iz Avstrije preko meje prav do Radovčice, kjer jo je zgrabila roka pravice. Ni bila navadna opica, nego umetnica, potajajoča komedijantka, ki se je kladi klavirjem sveta s trebamom za kruhom. Zelo inteligentna, moštrosko izveščana in jako energična velika opica. V špekarni je priredila brezplačne predstave in osupljiva gledalce s svojimi umetnostmi. Celo jočanje veliki volčjak je zdel in ves razburjen stmel nad bitjem, ki se ona ni zdelo niti človek niti žival. Močn, a lanični pos je stal pred opico ves zamišljen in je hotel prikazati vsaj s šapo potopiti, da dožene, ali je resnično ali pa je utvara domišljje.

Volčjak je torej takor priselil zdravniki potokli svojo šapo opici na nemo in jo pozorno ogledoval. Toda takoj se je pregrudil, da je zagledal hitre pred njim resnično iz mesa in krvi. Opica mu je namreč bliskoma prisloila s tako veliko zmožnostjo, da je volčjak ovčje odskočil ter jo ročno odločil. Z opico vred so imeli v odgojstnem zaporu tudi trop hvatalskih ciglanov. Ko jih je bilo treba po železnici odpraviti v ožjo domovino, je menedžer varoval težak problem: kdo plačati voznino za opico? Zakaj voznina se plačuje le človeškim, ne pa živalskim odgojcem.

Zakon je jasen in noben paragraf ne pozna opic odgojcev. Kaj storiti? Opica vendar ne sme ostati v Ljubljani, kjer imamo žak vsak dan opic že mnogo preveč! Končno se je izrelo: selimo opico na daljavo! Opico vemo očig in narode kator otroka. Tako se je odpravila opica umetnica v družbi ciglanov vendarle v Zagreb, od koder jih pošljejo še dalje v — domovinsko občino.

Maloletne sirote in vojno posojilo

Strašne so v nekaterih primerih posledice prenehanja agitatorjev za vojno posojilo bivše avstro-ogrske monarhije. Koliko revnih ljudi je ves svoj z žulji zasluženi denar dalo avstrijskim pandurjem za nezasitne malhe habsburške kamarile. Naravnost brezvestno so pa gospodarila nekatera bivša sodišča z deponiranim denarjem maloletnih otrok. Pobrala so tuj denar po večini edino premoženje revne dece brez očeta ter ga vtaknili v vojno posojilo.

Pred dnevi je pri meni v uradu plakala in prosila nasveta, kam naj se obrne, vdova ga. K., ki ima 5 nepreskrbljenih otrok, ki so imeli za predvojne čase naravnost lepo premoženje v goldinarjih, ki jih je pa sodišče izročilo za — topove. Reva je brez sredstev, otroci brez prave izobrazbe, primorani potikati se po svetu in iskati kosček kruha pri tujih ljudeh. Kaj naj človek takim materam svetuje? Kdo je kriv nesrečne usode njihovih otrok? Ali one, ki so v veliki meri povzročitelji takih in podobnih kričeh krivic ter se tu pa tam nahajajo med nami, zapeče včasih vest radi njihovega početja? Ali bi se imeli korajžjo zagroziti z ovadbo, če je človek govoril proti vojnu posojilu, kot se je leta 1916 zgodilo meni? Zdi se mi, da tudi tu drži pregovor: »Volč dlako menja, toda nravi nikdar.« Končno pa, ali se ne bi mogel najti kak način, da bi se denar maloletnih izplačal? Kaj pa reparacije? —k.

Ulični napisi in hišne številke

Kolonija Stan in Dom, ki leži med Tržaško cesto in južno železnico na jugozapadni strani Ljubljane, obstoji menda iz 30 skoro enakih ličnih hiš, zgrajenih na lično ograjenih vrtovih in ob lepih modernih cestah. Tudi kanalizacija je lepo izpeljana. Iskal sem prijatelja, ki mi je pisal, da dobi sobo v tej stanovanjski koloniji. Hodil in spraševal sem od hiše do hiše, kakor bereč, a vse zaman, nisem ga našel. Nekatere hiše so bile zaprte, druge imajo hude pse itd. Končno pa moram omeniti, da nimajo ceste nobenih napisov, hiše pa

Prosveta

Drama

Prihodnje premijere v Narodnem gledališču v Ljubljani. Prihodnja premijera v ljubljanskem drami bo Dickensova dramatizirana božična povest »Cvrtček za petjor«, ki slovi zaradi svoje globoke poetičnosti in tople prisrčnosti po vsem kulturnem svetu. Prva predstava tega dela bo na Silvestrov večer. Sodelujejo: gospe Šarčeva Vida Juvanova, Mira Danilova, Medvedova in gg. Cesar, Kralj, Skrbnišek in Gregorin. Režijo ima g. Ciril Debevec. Na željo občinstva se uvrti začetkom Novega leta v spored ponovno tudi Klabundova kitajska pravljica igra »Krog s kredos«, ki je imela v lanskim sezoni tako neprimeren uspeh in ki je doživela največ prizorov. Za zimsko sezono so v načrtu še Shakespearejeva drama »Vihar«, v župančičevem prevodu in v režiji g. prof. Šesta, in pa Sheriflova drama iz avelovne vojne »Konec pola« v režiji g. Cirila Debeveca.

Opera

Danes se pole opereta »MAMZELLE NITOUCHE« z go. Polčevco v naslovni partiji. Dalje sodelujejo ga. Balatková, gna. Šarčeva, ga. Mašerjeva, ga. Menčičova ter gg. Drenovec, Peček, Povhe, Simončič, Rus, Sekula, Erlejavc, Nikar in drugi. Dirigent g. Sverel, režiser g. Povhe. Predstava se vrši izven abonma po znižanih cenah.

V ponedeljek, na predvečer rojstva Njeg. Vel. kralja se pole opera češkega komponista Weinbergerja »SVANDA DUDAK« z g. Janikom v naslovni partiji. Ostala zasedba kot pri premijeri: ga. Polčeva, ga. Trnecy ter g. Križal, Kovčič, Rumpelj, Simončič in drugi. Dirigent ravatelj Polč, režiser g. Krivčević. Prihodnji točen nastop v naši operi prireditelja ga. Mitrovičeva, sedanji članica Vpsnega mestnega gledališča. Ga. Mitrovičeva gostuje baš te dni z velikim uspehom v Zagrebu.

Radio-program

Radio-Ljubljana

Nedelja, 15. decembra.

9.30: Prenoč cerkvene glasbe; 10: Versko predavanje, dr. Ciril Potončnik; 10.30: Dr. Slavič, Mednarodna zveza duševnih delavcev; 11: Koncert radio orkestra; 15: O turneji Glasbene Matice po Franciji, Jakob Grčar; 15.30: »Telegram«, veseloigra; 16: Reproducirana glasba; 16.30: Humoristično čtivo, pisatelj Milčinski; 17: Koncert radio orkestra; 20: Prenoč iz Zagreba; 22: Časovna napoved in poročila, radio orkester; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 16. decembra.

12.30: Reproducirana glasba; 13: Časovna napoved, reproducirana glasba; 13.30: Iz današnjih dnevnikov; 17.30: Koncert radio orkestra; 18.30: Francoščina, poučuje dr. Leber; 19: Zdravstveno predavanje; 19.30: Angleščina, poučuje ga. Orthaber; 22: Čajkoveška večer, izvaja radio orkester; 22:

ne hišnih števil. Misli sem si, ubogi pismonoša, kako pa strankam dostavlja pošto. Ker ni ob cestah nobenih trotoarjev, nisem verjel, da spadajo te hiše pod mesto, pač pa sem bil mnenja, da je to nekakšna Nova vas, kakor je baje nova kolonija za Rožno dolino. Ko sem hodil po Rožni dolini, ki baje ne spada pod mesto, pa sem videl na vseh ulicah napise, hiše imajo hišne številke in pred hišami so lični trotoarji. Čudil sem se, kako more biti vas bolje urejena, nego del mesta.

Ker nisem našel prijatelja, sem se vrnil slabe volje v mesto. Ko pridem na Tržaško cesto, vidim, kako drvi proti meni avtobus, ki je metal nad dva metra na široko in visoko redko blato in umazano vodo. Da se izognem te nesnage, sem skočil proti vrtu g. Podobnika in se stisnil k stari trli ograji, ki se je pa pod menoj podrli in avtobus me je tako pomazal, da sem moral v malem potoku pri mitnici obleko osušiti. Dobro bi bilo, odstraniti te nedostatke. Popotnik.

Na naslov Radio-Ljubljana

V sredo 11. t. m. je v »Zvezdi« sviral dudacki trio Maudr iz Prage in sicer v krogu češkoslovških bratov. Čital sem že nekaj dni prej vabila na ta izredno zanimivi večer in bil sem prepričan, da to izredno priliko izrabi naša ljubljanska radiopostaja za prenos. Gotovo bi se slavni trio odzval prošnji uprave in bi rade volje dovolil, da se njegove pesmi prenašajo, kar bi mi radio-naročniki z veseljem sprejeli, kajti ne nudi se nam pogosto prilika slišati te ljube, skoro bi rekel že pozabljene instrumente. Spominimo se naših prednikov, starih Čehov, kako so se včasih pri sviranju tega starega instrumenta »zavrteli«.

Prosimo upravo, naj stopi v stik z omenjenim trio in mi ji bomo od srca hvaležni, če nam enkrat namesto radio orkestra zasvira jo te dudi.

Radioprovaj se posebej svetujemo: več uvidnosti z radionaročniki in malo manj strankarstva. Saj ne verjamemo, da je v danem primeru kriva ravno »Zvezda«. Ni dolgo od pričetka sezone, in že zopet v glasbenem oziru toliko ponavljanja. Edini program, ki nam je ostal nepozaben, je večer koračnic dravske godbe. Prosimo še več takih. Radionaročnik.

Časovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Beležnica

Koledar

Danes: Sobota, 14. decembra 1929, katoličani: Spiridijon, pravoslavni: 1. decembra, Naum i Anan.

Jutri: Nedelja, 15. decembra 1929, katoličani: Irenel, pravoslavni: 2. decembra, Uroš i Avak.

Današnje prireditve

Drama: ob 15. Naš gospod župnik, ob 20. Don Carlos.
Opera: Mamezelle Nitouche.
Kino Matice: Žena na mesecu.
Kino Ideal: Rajah.
Kino Ljubljanski Dvor: Spočetje, rojstvo in rast človeka.
Sentjakovski gledališki oder: Prisega o polnoči.

Predstava Narodno - strokovne zveze ob 20. v Delavski zbornici: »Reka«.
Predavanje v društvu »Soča«: predavanje o vladarski rodovini.
Božična akademija Trezne mladine na drž. ženskem učiteljsku.

Prireditve v nedeljo

Drama: Don Carlos.
Opera: ob 15. Gorenjski slavček, ob 20. Tičar (premijera).
Kino Matice: Žena na mesecu.
Kino Ideal: Rajah.
Kino Ljubljanski Dvor: Spočetje, rojstvo in rast človeka.
Sentjakovski gledališki oder: Prisega o polnoči.

Družabni sestanek francoskega instituta ob 17. v Narodnem domu.
Razstava francoske grafike v prostorih Narodne galerije.

Lutkovno gledališče na Taboru: Čarovnik Ropotar in njegova žena Ježibaba.
Predavanje o perutinarstvu: ob 15. v Marijanišču. Predava kmet. svetnik Rohrman.

Dežurne lekarne

Danes in jutri: Trnkoczy, Mestni trg Miklošičeva cesta.
Lutkovno gledališče Češke občine: Skritkove za strberne hory. Ob 16. v Narodnem domu.
Sport: Ilirija Hermes ob 14.30 na igrišču Ilirije.

Naval krvi, tesnoba srca, zasoplenost, dražljivost živcev, migrena, otožnost, nesnanje odpravimo kmau z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Znanstvene ugotovitve potrjujejo da služi »Franz Josefova« voda pri zataganju vseh vrst z najboljimi »nehom« »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

Preureditev Frančiškanskega mostu in Marijinega trga

Namesto enega trije mostovi. — Prešernov spomenik pride drugam. — Podzemno stranišče in ljudske kopeli

Ljubljana, 14. decembra. V zvezi z regulacijo Ljubljane je zelo važno vprašanje ureditve Frančiškanskega mostu ter njegove okolice, t. j. Marijinega trga. Razmere tega neurejenega, tako centralno ležalega dela Ljubljane so dokaj neprijetne in je njegova ureditev nujno potrebna ne samo iz higienskih, ampak tudi estetskih in predvsem prometno-tehničnih razlogov. Vojno in povojno stanje je mnogo prispevalo k še neurejenim razmeram.

Ureditev Marijinega trga in njegove okolice z delom Ljubljane in Frančiškanskim mostom je razvidna iz gornjega projekta.

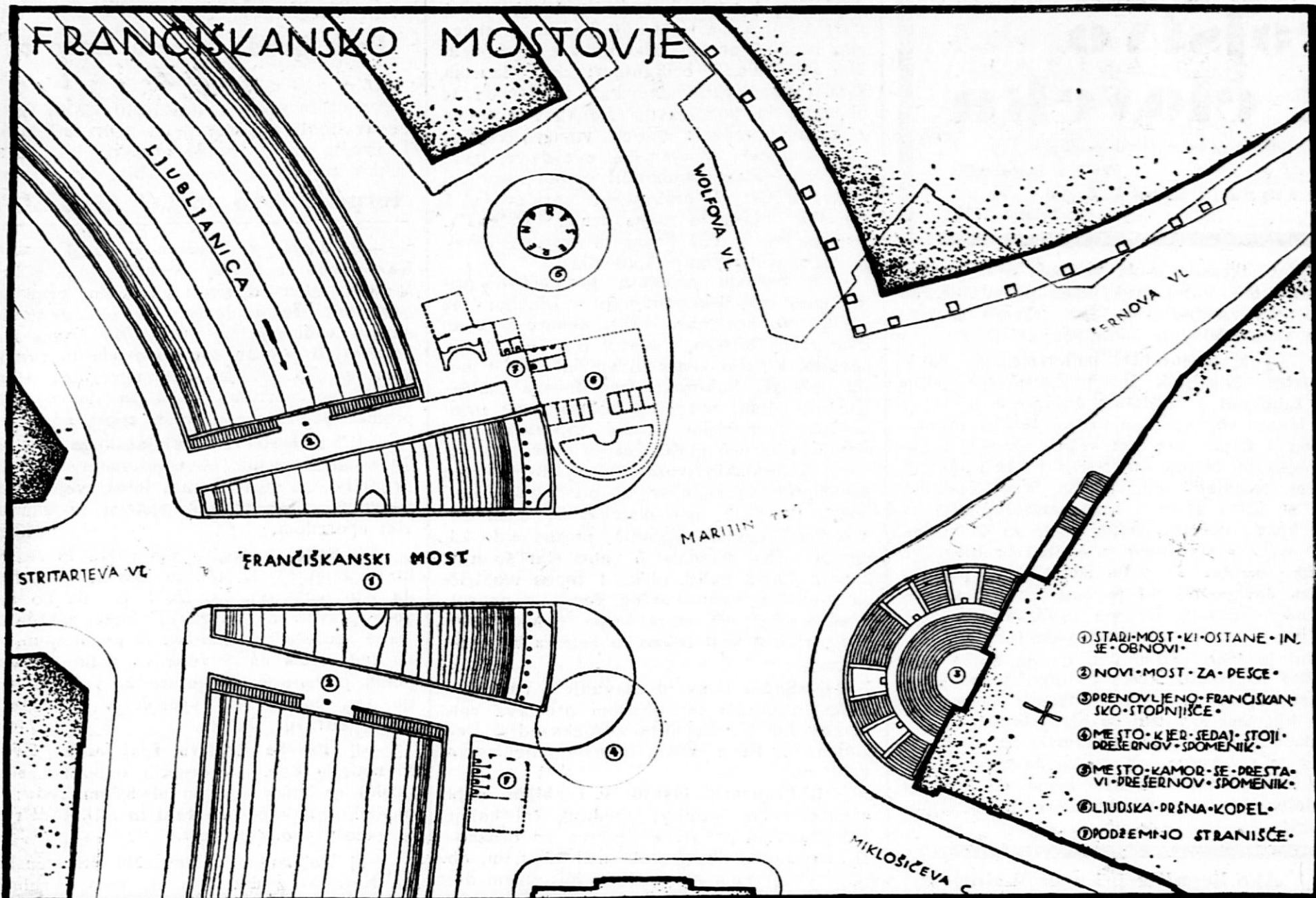
bi bila ograja starega in novega mostu izvršena z okusnimi novimi balustradami v enotnem in harmoničnem stilu v zvezi z ograjami ob nabrežjih. Arhitektonično bi bil ta del regulacije Ljubljane gotovo popolnoma dovršen.

V prometnem oziru bi bila na Frančiškanskem tromeštvju potrebna naslednja dispozicija:

Marijinem trgu.

Frančiškanska cerkev, ki se je nekoč imenovala »Sv. Marija na gričku«, ima danes še ostanek tega grička v stopnicah na trgu. Te stopnice so po novem projektu popolnoma preurejene, izpopolnjene in izvršene bolj složno v polkrožni obliki (3). Prijetni že tradicionalni travniški tudi v novih stopnicah ne manjkajo.

Prešeren se s sedanjim spomenikom (4) preseli z vzhodnega trga na zapadni del trga (5), kjer je za spomenik po novi regulaciji predviden obširni prostor pred portalom bodoče Mayerjeve hiše. Tu bi imel

jekta, ki ga je zasnoval naš neumorni univ. prof. arh. Jože Plečnik.

Ljubljana je okrog Frančiškanskega mostu delno že urejena, vsaj kar se tiče opornih zidov, ki določajo traso toka Ljubljane. Baš radi ureditve mostu samega pa so regulacijska dela okrog tega mostu ostala nedovršena, kakor je to razvidno na licu mesta.

Prejšnji profil reke je z novimi opornimi zidovi znatno zožen in se je pri mostu širina profila od ca 36 m zožila na ca 24 m. Po prvotnem projektu bi se moral namreč obstoječi most z dvema odprtinama in srednjim stebrom podreti in nadomestiti z novim enoločnim mostom. Ravno radi tega je okolica mostu ostala nedovršena. Širina sedanjega mostu znaša 10,4 m, ki je za tako prometni kraj, kakor je križišče Marijinega trga, gotovo premajhna. Tudi so dokaj neugodne prometne zveze z Miklošičevo cesto in Sv. Petra cesto. Mimo tega zapira razgled in promet Prešernov spomenik. V Volfovi ulici stoji zelo neugodna vogalna hiša Smalc.

Sedanjí Frančiškanski most je izdelan iz skrbno izdelanih in velikih zdravih kvadrov. Razen mostu v Gruberjevem prekopu je to še edini večji kameniti most v Ljubljani. Ker je ta most konstruktivno in materialno zdrav, se je porodila misel, da se ga ohrani v sedanjem stanju, njegovo okolico pa z regulacijskimi deli Ljubljane arhitektonično tako izdela, da bi rešitev ustrezala važni prometni legi Marijinega trga. S tem projektom se prihranijo vsa kakor veliki stroški za podiranje starega in napravo novega mostu. Glede na poglobitev Ljubljanične struge bo pač treba temelje starega mostu podaljšati in ojačiti. Široka odprtina prečnega prereza starega mostu se je spravila v sklad z novim ožjim prerezom Ljubljane tako, da sta se projektirala na vzhodni in zapadni strani dva nova mostova.

Pogled proti bodočemu Frančiškanskemu tromeštvju od vodnih strani popolnoma ustreza odprtini novega profila regulirane reke, kajti nova mostova (2) sta konstruirana v obliki loka z enakim razpetjem kakor oporni zidovi nove regulacije. Zanimiva in idealna je rešitev notranje oblike tromeštvja. Dvema ločnima odprtinama starega mostu ustreza ena ločna odprtina notranje strani novih mostov (2) tako, da tvori mostovje tudi z notranje strani absolutno in harmonično celoto. Razširjenje reke je iz hidravličnega ozira radi vmesnega stebra starega mostu potrebna in nikakor ne kazi arhitektonične rešitve. Nasprotno: v razširjenem delu Ljubljane pod tromeštvjem se bo lahko razvilo čolnarstvo in bo ta razširitev v mirnem valovanju reke vplivala zelo ljubko. Ne smemo pozabiti, da bo reka Ljubljana po dovršitvi regulacije in po napravi novega jezua pod St. Peterskim mostom zajezena do gotove višine in da bo jezero reke Ljubljane — ako ga smemo tako imenovati — romantično in higiensko vplivalo na svojo okolico, predvsem pa na prometnem kraju Frančiškanskega mostu.

Frančiškansko mostovje bi bilo v projektiranem smislu gotovo nad vse estetsko, ker

lovo po zapadnem novem mostu. Zato je lega tromeštvja ustrezajoče prikrojena tudi nova regulacija Marijinega trga ter sosednih ulic in cest. Cesta Nabrežja 20. septembra (Šolski drevored) in Cankarjevega nabrežja se n. pr. napram sedanji širini znatno razširi. Nad sedanjimi terasami opornih zidov se zgradi široki hodniki v obliki arkad. Isto velja tudi za Sv. Petra nasip in za nov projektirani nasip pod Kongresnim trgom, ki bi vezal Marijin trg z Dvorim trgom. S tem nasipom bi bila ustvarjena krásna in solčna partija pešpoti z urejenimi hodniki ob Ljubljani. Spremenjena je po potrebi tudi južna stavbna črta Prešernove ulice in obe stavbni črti Volfove ulice. Po novi regulaciji tega trga odpade vogalna hiša Smalc kakor tudi Mayerjeva hiša (bivša Lassnikova hiša), ki se po novi regulaciji zmanjša in prilagodi razširjenju Volfove ulice in pa preje imenovanega nasipa. Na tem mestu bo stala nova monumentalna Mayerjeva hiša, ki bo, v kolikor smo informirani, po zamislih univ. prof. arh. Plečnika v velik okras

naš pesnik gotovo pravo zavetje in prijazno bivališče.

Zanimivo bi bilo še omeniti, da je v projektu Frančiškanskega mostovja predvidena tudi naprava podzemeljskih stranišč (7): moško stranišče na zapadni strani in žensko stranišče na vzhodni strani. Stranišča so dostopna popolnoma ločeno z obeh novih mostov, in sicer po obojestranskih stopnicah na zunanji strani mostov. Po teh stopnicah vodi še dohod k pokritim arkadam in terasam nad opornimi zidovi ob reki Ljubljani. Za Ljubljano je namreč modernih podzemnih stranišč z direktno razsvetljavo in zračenjem zelo važna.

Slednjič predvideva projekt še izrabo odprtega prostora poleg starega stranišča (6) ob nabrežju, kjer je projektirano prvo kopališče za moške, ki je dostopno po stopnicah zapadnega novega mostu.

Z ureditvijo Marijinega trga in Frančiškanskega mostovja v zvezi z regulacijo Ljubljane bi Ljubljana mnogo pridobila. Izvršen bi bil projekt, za katerega bi nas zavidalo marsikatero svetovno mesto.

Slovenski dijaki v Kragujevcu

Agilno delovanje izobraževalnega društva »Probuda«. — Pošiljajte našim dijakom knjige

Kragujevac, 10. decembra.

V treh mesecih svojega obstoja je Slovensko srednješolsko izobraževalno društvo »Probuda«, zelo napredovalo, tako po številu, kakor tudi po delu. Člani so marljivi in vestni. Društvo, ki ima glavni namen širiti prosveto in kulturo, je prevzelo tudi nalogo da svoje člane uči in vadi v pisateljstvu, seznanja jih z našo zgodovino ter krepi narodno zavest in ponos, tako, da smo avantgarda mladega pokolenja. Toda to delo je težko, polno žrtve in samozatajevanja. Poznam namreč slovenske dijake, ki so vse prej nego Slovenci — Italijani so jim ljubši; ponosni so, da nemškutarijo. Brez cilja blodijo, popivajo in se udajajo pijančevanju in ponočevanju. Ne znajo drugega nego zabavljati in so polni podlosti. Ali so to dijaki? Dijaki doba mi doba ponočevanja in brezplodnega pohajkovanja, ampak doba cvetočega dela, polna vzvišenih idealov. Te blo-deče grešnike spraviti na pravo pot, napraviti iz njih koristne člane človeške družbe, je glavni cilj našega društva.

Naša društvena kronika je zabeležila v zadnjih dveh mesecih (o prvem smo že poročali) več uspehov. Imeli smo osem rednih sestankov in pet taboriških ur. Predavalo se je na VI. rednem sestanku »O Napoleonu in Iliriji«, kjer je kolega Telatko orisal v izbranih besedah najznamenitejšo dobo iz naše slovenske zgodovine. Kritike k temu delu ni bilo. Kolega Keržlin Josip je pa nastopil s temo: »Naši onstran meja!« Predavatelj je naslikal živo in plastično življenje naših v Istri in Goriški.

Naši društveni knjižnici, ki je žalibog zelo borna (ima skupno 60 knjig; od teh samo 15 slovenskih), so doslej darovali knjige sledeči gospodje: Profesor I. Dolenc, Mirko Senčar, podporočnik Boris Kurt in g. Ivan Hribar. Vsem se najiskrenejše zahvaljujemo in jim obenem sporočamo, da smo jih sprejeli med svoje podporne člane. Posnemajte jih vsi! Daruj vsak vsaj eno knjigo, zavij jo v papir, nalepi dinarsko znamko in jo oddaj v našo knjižnico. Telatko Marjan, študent Vojno-tehniške šole, Kragujevac, Dunavska banovina. S tem nas podpreš in nam storiš veliko uslugo. Ponovno apeliramo na vse zavodne Slovence, javne in privatne knjižnice, Zvezo kulturnih društev, Slovensko in Jugoslovensko Matiko, Učiteljsko udruženje in književnike, da uslišijo našo prošnjo in nam poklonijo skromen knjižni dar. Veak darovalec postane podporni član društva glasom sklepa obnega zbora. Knjižarne in založbe pa prosimo, da nam pošljejo svoje cenike in polovice.

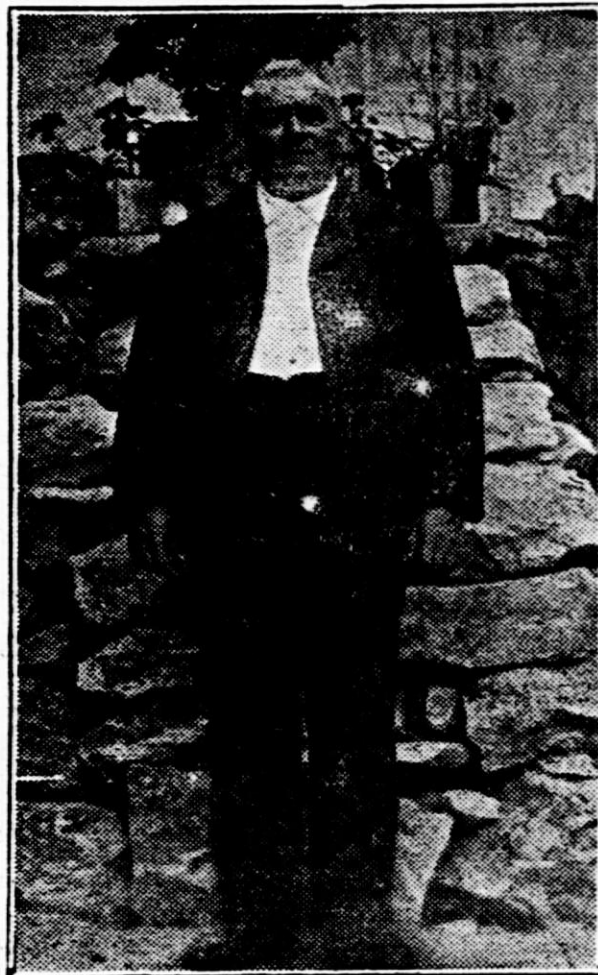
Dnevno se ponavlja umivanje posode

zato je vredno, da gospodinja malo razmisli, kako na si zmanjša trud tega posla in da bude posoda vedno čista in blesteča.

Srečne so one, katere že več let uporablja idealno sredstvo za čiščenje

SCHICHTOV OMINOL

Dvojni jubilej

Bivši lastnik znane ljubljanske gostilne »Pod staro lipo«, g. Ivan Ogorelec je praznoval te dni v krogu svoje družine 70 letnico rojstva, obenem pa 40 letnico kot zvest naročnik »Slovenskega Naroda«. Jubilaru, ki je še tako šil in mladosten, da bi mu človek prisodil kvečjemu 50 let, kar se vidi tudi na sliki, iskreno čestitamo in ključemo: Še na mnoga leta!

Poslano

Obračun o dohodkih in stroških za obnovo Jurčičeve rojstne hiše na Muljavi.

Ker je Jurčičeva rojstna hiša popravljena in izročena svojemu namenu, si dovoljuje podpisani odbor podati javnosti obračun o dohodkih in stroških za obnovo Jurčičeve hiše.

Skupnih dohodkov je bilo Din 20.610.50 in sicer so darovali: Oblastni odbor ljubljanski 10.000 Din, Oblastni odbor v Mariboru 1000 Din, Slov. žensko društvo v Mariboru po gospe Maistrovi 1080 Din, Mestna hranilnica ljubljanska 1000 Din, notar Zevnik v Višnji gori (318.50 + 131) = 509.50 Din, firma Dolenc Hudovernik Javornik v Ljubljani 500 Din, Josip Javornik, veletrgovec v Zalni 500 Din, Tiskovna zadruga 500 Din, Jugoslovanska knjigarna 500 Din, Odvetniška zbornica 500 Din, županstvo Maribor 500 Din, mestna občina ljubljanska 497.50 Din, živnozdravnik Hugon Turk (420 + 20) = 440 Din, drž. osnovna šola v Mokronogu 414 Din, veterinar Ipavič v Črnomlju 370 Din, Jože Drolc v Višnji gori 349 Din, gđc. Bergantova nabrala pri OUZD 217.50 Din, profesor dr. Simon Dolar v Kranju (80 + 30 + 97) = 207 Din, županstvo v Kranju 200 Din, Alojzij Hočevar, sodni svetnik v Novem mestu 200 Din, Posojilnica v Kojčah 200 Din, Amalija Erjavčeva v Stični 165 Din, Vera Tancig, Medija 140 Din, Dragotin Hribar, industrijalec v Ljubljani 100 Din, Helena Bavdek v Ljubljani 100 Din, Učiteljska tiskarna 100 Din, županstvo v Novem mestu 100 Din, učitelstvo v Šmartnem pri Litiji 75 Din, neimenovan po C. Hočevarju, gostilničarju na Muljavi 50 Din, Lina Klemenčič v Novem mestu 50 Din, dr. Jos. Krevelj, notar v Litiji 50 Din, Stanka Jesenko, ravnatelj zavarovalnice v Ljubljani 30 Din, notar Barle v Metliki 30 Din.

Stroškov pa je bilo Din 20.120.50 in sicer se je nakazalo lokalnemu odboru na Muljavi 18.000 Din, Jurčičevemu bratu Antonu v podporo 700 Din, upravni stroški (tisk oblicev, objave po časnikih, načrt, potni stroški, kolki in poština) so znašali 1420.50 Din. Ostanek 490 Din se bo nakazal lokalnemu odboru na Muljavi.

Podpisani odbor se najlepše zahvaljuje vsem darovalcem in darovalkam kakor tudi nabiralcem in nabiralkam.

V Ljubljani, dne 11. decembra 1929.

Dr. Drag. Lončar s. r. predsednik.
Dr. Jos. Debevec s. r. blagajnik.
Hugon Turk s. r. tajnik.

„Prisega o polnoči“ pred jubilejem

Sentjakovski gledališki oder je po številu 49. ki vprizori danes 14. t. m. in jutri Manice Komanove »Prisega o polnoči«. Če pomislimo, da jo je skoro vsak oder ponavljal, nekateri celo dvakrat, tedaj smemo reči, da se je ta igra v enem letu vprizorila v Sloveniji čez stokrat.

Da je uspeh tolik, je veliko pripisovati delstvu, da je to igro napisala oseba, ki vidi našemu podeželskemu človeku v dušo in srce, ki je preživela svojo mladost med tem ljudstvom, z njim trpel, in se veselila. Ljudstvo pa je v tej igri zazrlo samo sebe, svoje delanje in nehanje ter se jo oprilelo z vso dušo. V dobi enega leta na 49. odrih, toliko uspeha doslej ne moremo zabeležiti pri nobeni drugi dramski predstavi.

Igra je vsebinsko na kratko očrtana takale: Pred 50. leti, ko so bila ciganska taborišča po Gorenjskem še zelo pogosta prikazen, se bogata kmečka edinka, Požarjeva Anka, zaljubi v zalega cigana Marjota, ki nekaj časa celo služi pri Požarju. Po nekaj tednih odide cigan križemsvet, a lubezen med njim in Anko ni ostala brez posledic. Da zakrije Anka pred starši in javnostjo svoj greh, izgine za nekaj mesecev v oddaljeno mesto, ko pa se vrne, izroči otroka v roko staremu brodniku Koritniku pod pretvezo, da je dete sin njene sestrice. Toda Koritnik mora priti, da bo molčal tudi o tem. Kmalu po tem se Anka omoži z uglednim kmečkim fantom. Ker nimata otrok, posinovita Albinčka, o katerem mladi Požar Pavle ne ve, da je Ankin sin. Vse bi bilo dobro, da se ni vrnil cigan Marko. Tedaj pa bušne vse na dan in potare Pavleta tako silno, da stori samomor.

Igra je štiridejanka. I. dejanje je večer na vasi, pred Požarjevo hišo. Tu vidiš ciganski ples, njihove »copprije«, fantovsko vasovanje, prenašanje lestev, klicanje deklet, petje itd. II. dej. prikazuje kraj ob Savi, kjer Koritnik in Lovrinka, oba prava gorenjska tipa, izvrstno poskrbita za smeh in zabavo. Nato sledi prisega in kar je z njo v zvezi. III. dej. se godi v Koritnikovi koči, kjer Anka, kot zala nevesta prizna umiraločemu Koritniku svoj greh ter ga prosi oduščenja. Zadnje dejanje, na Požarjevem domu, je tragično in zelo mučno. Tedaj se namreč vrne cigan. Vse pretečeno pride na dan. To je za lubečega Pavleta preveč, zato obupa ter si — kakor že zgoraj omenjeno — vzame življenje.

Igra je polna pestrosti, prav kakor se je izrazil o njej dramaturg Spicar: »Je sicer drama, vendar se moramo mnogokrat prav iz srca smejati.« In res se vrsti v njej jok in smeh, žalost in veselje, bogastvo se menja, z uboštvom, razumnost se srečuje z naivnostjo, ošabnost z ponižnostjo in dobroto, prav tako, kakršno je življenje v resnici vsepovsod, zlasti pa tam gori »na gorenjskem«.

Torej danes 14. in jutri 15. t. m. si bomo Ljubljanci to igro lahko temeljito ogledali. Da jo bodo naši vrli Sentjakobčani podali izvrstno, o tem ni dvoma.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Dnevne vesti.

— **Imenovanje pri banki upravi.** Pri kr. banki upravi dravske banovine so z banovnimi odloki imenovali upravnišaršniški uradnik pri sreskem načelstvu v Murški Soboti Janez Kranjčič, upravnišaršniški uradnik pri sreskem načelstvu v Šmarju pri Jelšah Okorn Milan, upravnišaršniški uradnik pri sreskem načelstvu v Ptuj Ržner Franc, upravnišaršniški uradnik pri sreskem načelstvu v Logatcu Poljanec Franc, upravnišaršniški uradnik pri sreskem načelstvu v Laškem Ivan Žvab, upravnišaršniški uradnik pri sreskem načelstvu v Šmarju pri Jelšah Pender Fran in upravnišaršniški uradnik pri sreskem načelstvu v Slovenjgradcu Ritonja Ivan, vsi za upravnišaršniške uradnike kraljevske banske uprave dravske banovine in sicer prvih pet v 3. skupini III. kat., zadnja dva pa v 2. skupini III. kategorije.

— **Kongres jugoslovenskih dermatologov in venerologov.** V ponedeljek 16. t. m. se prične v Beogradu III. kongres jugoslovenskih dermatologov in venerologov. Kongres odprli ob 9. uri Jevrem Zujović. Na dnevnem redu je več predavanj o dermatologiji in venerologiji. Med drugimi bosta predavala I. Bevc in prof. F. Kogoj. Minister socialne politike in narodnega zdravja ter prosvetni minister sta dovolila zdravnikom za kongres tridnevni dopust. Tudi zdravnikom, uslužbenim v resoru vojne in prometnega ministrstva, je dovoljen tridnevni dopust. Udeleženci kongresa imajo na vseh vlakih razen SOE četrtinsko vožnjo, bolniki, katere bodo kazali na kongresu, pa brezplačno vožnjo. Med kongresom bo v Beogradu tudi razstava medicinskih preparatov, instrumentov in knjig.

— **Mesto Kranj pevskemu zboru Glasbene Matice ljubljanske.** Mesno župništvo v Kranju je poslalo Glasbeni Matici sledečo brzojavko: Po slajnem uspehu turneje iz Francije vrnivšemu se Matičnemu pevskemu zboru, ki je mogočno dvignil ugled jugoslovenskega imena in ponekel sloves naše pesni med naše velike zaveznike mesto Kranj najiskrenejše čestita na brezprimernem kulturnem uspehu. Za mestno občino: Ciril Pirč, župan.

— **Hrvatski planinci na Krvavcu.** Hrvatsko planinsko društvo »Sljeme« priredi jutri za svoje člane skupni izlet na Krvavec. Iz Zagreba so se odpeljali hrvatski planinci danes ob 13.05, vrnejo se pa jutri zvečer.

— **Naši izseljenci v Ameriki.** V Buenos Airesu izhajajoči list »Slovenski Tednik« objavlja statistične podatke o jugoslovenskih izseljencih v Zedinjenih državah. Po teh podatkih je v Ameriki 355.000 Hrvatov, 160.000 Srbov in 150.000 Slovencev.

— **Iz »Uradnega lista«.** »Uradni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 9. z dne 14. t. m. objavlja zakon o podaljšanju veljavnosti, izjemnih in dopolnitvah odredb dosedanjih finančnih zakonov, ki se nanašajo na samoupravo telesa, zakon o ustanovitvi zavoda za pospeševanje znanja trgovine, zakon o izjemnih in dopolnitvah invalidskega zakona z dne 4. julija 1929 in razveljavljanje navedbe, s katero se je uvedlo kolektivno obvezno zavarovanje vseh članov agrarnih zajednic zoper škodo po ognju in toči.

— **Umetniška Matca javlja svojih članov.** da se je tisk monografije Tineta Kosa zaradi tehničnih težkoč zakasnil, za kar ne bodo mogli dobiti člani objavljenih publikacij že za božič, temveč šele v začetku januarja. Poleg te knjige dobe člani Umetniške Matice še dve sliki, in sicer originalno litografijo Toneta Kralja »Delo« ter reprodukcijo Frana Tratnika »Slepce«. Člane ter poverjenike vladno prosimo, da nam čimprej nakažejo zaostanke. Letna članarina znaša 24 Din in je še čas za priglase. Umetniška Matca v Ljubljani, Dunaška cesta 35.

— **Slovenski klub v Sarajevu** je v tekočem letu priredil z izrednim uspehom dve morda najbolj obiskani in uspešni zabavi v teku tridesetletnega obstoja. Martinov in Miklavžev večer v korist društvene knjižnice, ki naj jo sarajevski Slovenci, povečini uradniki in delavci, pridno posejajo. Uspehu je največ pripomogel agilni odbor pod predsedstvom magistrskega ravatelja g. Petra Pusta in društveni pevski zbor pod vodstvom pevovodje g. Zihlerja z izvajanjem slovenskih umetnih in narodnih pesmi.

— **Vreme.** Vremenska napoved nam obeta lepo vreme. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države bolj ali manj oblačno, ponekod je tudi deževalo. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 11, v Mariboru 10, v Ljubljani 9, v Zagrebu 8, v Beogradu in Skopju 7 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 776.7 mm, temperatura je znašala 0.4.

— **Ljubljanka aretirana v Zagrebu.** Včeraj je zagrebška policija aretirala 27 letnjo Ljubljanko Antona Petelinška in ga izročila sodišču. Petelinšek, ki je bil zasledovan radi številnih tatvin ter bil nedavno celo izgnan iz Zagreba, se je pred dnevi splazil v ordinacijsko sobo zdravnika dr. Ludvika Fodorja na Ilici 131 in »dnešni tehnik Mirku Koslovu zimsko jakno, zlato uro in več drugih stvari. Petelinšek je tatvine priznal.

— **V Vrbsu in Bečeju straži zločinec,** ki hoče posnemati düsseldorfske morilce. Prebivalstvo v Vrbsu in Bečeju živi v paničnem strahu in zdi se, da je zavladala v obeh krajih düsseldorfska psihoza. V mestu in okolici je bilo zadnje dni izvršenih več zagonetnih zločinov in roparskih napadov v sredi pa je neznani zločinec in Starem Bečeju oddal pismo, v katerem javlja, da bo izvršil roparski umor. Oznail je toč. no kraj in zagrozil, da bo zločin izvršil, čeprav bi policija noč in dan prežala nanj. Policiji poslano pismo se glasi: Že kot otrok sem bil krvočlovek in sovraži sam vseh ljudi, ki so bili srečnejši od mene. Ne-

ski izpremembi se jih pač moramo posuževati.

Iz Ljubljane

— **Ij Rojstni dan Nj. Vel. kralja.** V torek dne 17. t. m. se obha rojstni dan Nj. Vel. kralja Aleksandra I. kot državni praznik. V proslavo tega praznika se bo na ta dan ob 10. uri darovala v tukašnji stolnici sv. Nikolaja slovesna pontifikalna maša, po kateri se bo zapela zahvalna pesem Te Deum s pripadajočo molitvijo za kralja. V pravoslavni kapeji se bo vršila svečana služba boža ob 9. uri, v evangelijski cerkvi pa ob 10. uri. Istega dne sprema ban dravske banovine od 1.30 naprej v banki palači (Bleiweisova cesta 10.) poklonitve in čestitke. V solah se pouk ne bo vršil in državni uradi ne bodo poslovali. Vse trgovinske in obrtne obratovalnice morajo biti ta dan zaprte.

— **Ij Mestna občina** bo dne 17. decembra 1929, ko se praznuje rojstni dan Nj. Vel.

— **Ij Neresnična vest o prodaji vile g. Ivana Hribarja.** Včeraj smo priobčili vest o prodaji vile g. Ivana Hribarja, ki pa ni resnična. Vila sploh ni na prodaj.

Kaj je najlepš božični dar

za pridno, varčno gospodinjstvo? — Gotovo le plinski

štedilnik

ker olajša gospodinjstvom vsakdanje delo.

— **Ij Seznam izgubljenih predmetov,** prijavljenih policijski direkciji v Ljubljani, v času od 16. do 30. novembra: listnica v njej 394 Din in razna potrdila tvrde Naggi, glaseča se na ime Hanželič Ivan, papirnata vrečka z 641 Din; torbica v njej 46 Din, 1 cigaretna doza, 1 potrdilo za 2000 Din, 1 poziv k sodišču, 4 robci in 1 nož; listnica, v njej 70 Din in 4 slike; zlat poročni prstan; zlat uhan z enim velikim in 1 malim briljantom; zlata damška zapestnica; zlata damška zapestnica iz okroglih in podolastih členkov, aktivka z raznimi računi; leseno vozno dvigalo; pes lazbečar; akademski zvezda o izvršenju višji vojni akademiji; domovinski list, 1 krstni list, 1 npravnstveno sprilcevalo, 1 vojaška objava in razna druga sprilcevala, vse na ime Pavlič Franc in zastavni listek z imenom Brezigar Apolonija.

— **Ij Seznam najdenih predmetov,** prijavljenih policijski direkciji v Ljubljani od 16. do 30. novembra 1929: denarnica z 40 Din; ročna torbica, v njej 2 Din 50 p, 1 denarnica, 1 ročni venec in malenkosti; 3 moški dežniki; kosarica; gramofonska plošča; konjska odeja; mlad bel koderast pes; ročni kovček; kovinsata široka zapestnica, sestavljena iz več ploščic in en ročni kovček. V železniških vozovih so bili najdeni predmeti: knjiga, 6 starh pil, lesena tabetijera, ovratnik, par nogavice, 17 dežnikov, 3 čepice, damski slammik, prazna aktivka, tovska torba, skledica, 5 palic, star suknjič, 2 para starh galoč, plašč, 1 žepna električna svetiljka, ročni kovček, čevlji, 2 nahrbtnika, končen vrč, stara šerpa, obleka, zavite perila, 3 kosi železa in listnica brez denarja.

— **Ij »Soča«** Drevi predavanje o naši vladarski rodovini ter obenem proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra. Deklamacije, Peje. Člani in ostalo občinstvo vabljeno.

— **Ij Francoski institut v Ljubljani** vabi učence višjih letnikov srednjih šol kakor tudi člane in priatelje društva na družabni sestanek, ki se vrši jutri 15. t. m. ob 17. v društvenih prostorih v Narodnem domu.

— **Ij Opozorjamo na razstavo francoske grafike 19. in 20. stoletja.** ki jo prireja Narodna galerija in Francoski institut v Narodnem domu. Otvoritev razstave bo v nedeljo 15. t. m. ob 11. dopoldne. Razstava nudi lep pregled moderne francoske grafike in toplo priporočamo, da si jo vsak ogleda.

— **Ij Rezervni oficirji** se opozarjajo na določila čl. 474. službenih pravil I. del, po katerih so dolžni na rojstni dan Nj. Vel. kralja Aleksandra I. v torek 17. t. m. prisostvovati cerkveni svečanosti, ki bo ob 10. v stolni cerkvi sv. Nikolaja. Kdor nima uniforme, naj pride v civilu. Pol ure pred se člani zberejo v pisarni Zveze rezervnih oficirjev (Kongresni trg 1-II), odkoder bo skupen odhod. — Zveza rezervnih oficirjev v Ljubljani.

— **Ij Pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske** je dobil na svoji turneji po Franciji tudi nekaj daril, ki so razstavili v oknu Matične knjižarne. V istem oknu je razstavljena tudi zborova spominska knjiga, v katero so se vpisali najznamenitejši možje v Franciji.

— **Ij Lutkovno gledališče na Taboru** ponovi v nedeljo 15. t. m. ob pol 16. uri splošno priljubljeno igr. »Čarovnik Ropotar in njegova žena Ježibaba«. — Javljamo obenem, da se zaradi temničnih ovir ne more že to nedeljo vpriporiti nova igra: »Peterčkov poslednji sanje«, temveč prihodnjo 22. t. m. ob istem času; ponovila pa se bo dne 25., 26. in 29. tm. — Toliko v vednost, da ne bo navala že pri prvi predstavi.

— **Ij Narodno strokovna zveza** poziva svoje ljubljanske člane, da se odzovejo vabilu ljubljanskega dramatičnega odseka in posetijo otvoritveno predstavo, ki bo drevi ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Vpizorji se tridejanska drama. Maks Halbelev »Reka« v režiji tov. Franceta Juvana. Istočasno pa vabimo tudi naše prijatelje, da posetijo to našo prvo dramatično prireditev.

— **Ij Premeščena avtobusna postajališča.** Z odlikom g. bana so se prenesla avtobusna postajališča z Marilijnega trga na Krekov trg, kar naj blagovoli vzeti občinstvo na znanje. — Zadruga avtobusnih podetnikov.

— **Ij O socialnem življenju na Angliškem** v 19. stoletju predava danes v vseučiliški zbornici od 18.—19. ure James Wiles M. A., bivši lektor angleškega jezika v Beogradu. Bivajoči med nami se je seznanil z našo literaturo, o čemer pričajo njegovi formalno dovršeni prevodi iz slovenščine (Prešernove pesmi) in srbohrvaščine.

— **Ij Čalanka Sveta slušateljcev univerze kralja Aleksandra I.** se vrši danes zvečer v veliki dvorani »Zvezde«. Sodelujejo kolegi — konservatoristi. Začetek ob 20.

— **Ij Oddelek za trgovino in industrijo** kr. banske uprave je sedaj nastanjen v Kranjski hranilnici, Knafljeva ulica, telefon šte. 2481.

— **Ij Zladi za Božič** spominjajmo se našednejših in darimo društvu slepih Ljubljana, Ključavničarska 3/II. 707-n

Brez škode perete samo z milom!

Omeščajte vodo z navadno sodo, vsled česar boste prihranili na potrošnji mila. Izbirajte pa vedno le ono, na katero se lahko zanesete. Ne pozabite pri tem na terpeninovo MILO GAZELA

— **Ij Jama v Prešernovi ulici** zasuta. Kakor smo že včeraj poročali, se je v Prešernovi ulici nasproti Tiskovne zadruge udri tlak. Mestni delavci in uslužbenci mestnega vodovoda so včeraj do pozne noči popravljali poškodbo cev vodovoda in pregledali vse, če še kje preti nevarnost. Okoli polnoči so udrtno zasuli in davi je bil promet v Prešernovi ulici zopet normalen.

— **Ij Silvestrovo ljubljanskega sokola.** Ljubljanski Sokol obvešča svoje člane in prijatelje, da priredi tudi letos svoje tradicionalno Silvestrovo s pestrin in zanimivim sporedom. 713-m.

— **Ij Sokol I. poziva vse brate in sestre,** ki še dolgujejo za tekoče leto na članarini, da isto poravnajo do 28. t. m., da bo mogoče pravočasno napraviti letni zaključec. Dalje sporoča br. članstvu in prijateljem, da bo tudi letos na Silvestrovo veliko zabave polna prireditev, za katero že vabijo bratje in sestre. Več sporoči v prihodnjih dneh. Zdravol Odbor. 714-n.

— **Ij Pevsko društvo ljubljanski Zvon.** V nedeljo dop. ob desetih odborova seja. Odsele se vrše vaje po sledečem redu: V ponedeljek in sredo soprani in alti, v četrtek in petek tenorji in basji.

— **Ij Pojasnilo.** V šte. 281 »Slovenskega Naroda« z dne 7. t. m. smo v rubriki »Besedo imajo naši čitatelji«, priobčili poročilo o miklavževanju v dvorani Delavske zbornice. Poročilo smo prejeli iz vrst naših čitateljev. Prebrali pa smo se, da smo bili napačno informirani in da poročilo zlasti ni bilo točno, v kolikor se je očitalo prirediteljem strankarstvo, kar s tem lojalno popravljamo.

— **Ij Da čim temeljitej izprazni zalogo** blaga za zimsko suknje in drugo, nudi tvrdka Novak na Kongresnem trgu prav znatno znižane cene. Vpoštevajte to pri nakupu! 715/n

— **Ij Maks Halbelev »Reka«**, dramo v treh dejanjih vpizorji dramatični odsek Narodno strokovne zveze drevi ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Ta naš mladi dramatični odsek otvori s to dramo svojo sezono. Vstopnice so v predprodaji pri Tiskovni zadrugi v Selenburgovi ulici, v knjižnici Delavske zbornice in v tajništvu Narodno strokovne zveze v palači Delavske zbornice.

— **Ij Opozorjamo na razstavo tvrde P. Magdič, Aleksandrova c. 16.** Glej današnji oglas!

— **Ij Avtobusno podjetje O. Žužek** naznanja, da se prestavi postajališče za progo Ljubljana-Vevče z Marilijnega trga na Krekov trg, za progo Ljubljana-Cerklje-Kranj pa od Kmetijske zbornice na Dunajski cesti pred »Evropo«, odnosno pred trgovino Novotny.

— **Ij »Božično darilo«** v fini izdelavi v srebru in zlatu nudi F. Čuden, Prešernova 1. Oglejte si izložbo.

Iz Celja

— **Celjska sokolska župa** za vstop v Sokola kraljevine Jugoslavije. Na seji Celjske sokolske župe, na kateri so bila zastopana vsa v njej včlanjena društva, je bila v četrtek zvečer sprejeta sledeča resolucija: »Župni odbor Celjske sokolske župe, zbran polnoštevilno na svoji seji dne 12. decembra 1929 v celjskem Narodnem domu, zavedajoč se, da ni kompetenten samostojno in končno javljeno sklepati glede vstopa v novo organizacijo »Sokol kraljevine Jugoslavije«, sporoča enodušno staršinstvu JSS, da hočejo društva Celjske sokolske župe pristopiti v novo organizacijo.

— **Celjsko lekarniško društvo v Celju** ima prihodnji teden od danes do vključno petka 20. t. m. lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

— **Likvidacija Motokluba »Celje«.** V torek, dne 10. decembra se je vršil III. izredni občni zbor Motokluba »Celje«, na katerem se je sprejel sklep društvo likvidirati. Povodi za likvidacijo so bili predvsem finančna šibkost kluba, ki je onemogočala izvedbo raznih sportnih načrtov in nesoglasja med člani. Da se pač sportni pokret motokluba ojači se je sklenilo, da se večina članov priključi motoklubu »Maribor« in po potrebi eventualno postavi sekcijo omenjenega kluba s sedežem v Celju. Na ta način se bo morda doseglo, da se s pomočjo finančne podpore motokluba »Maribor« omogoči razmah motociklističnega pokreta. Likvidacijo društva izvrši poseben likvidacijski odbor.

Vsa Ljubljana je na nogah! Navaj na blagajno, zakaj vsakdo hoče videti veličim berlinske medicinske fakultete

Společje, rojstvo in rast človeka

Pod vodstvom prof. Friedentha. Fotografij ni iz razumljivih razlogov.

Se nevidno! Prvič v Jugoslaviji!

Danes ob 4., četrti na 7., pol 8., 9. — Jutri ob pol 11., 2., pol 5., 6., pol 8., 9.

KINO LJUBLJANSKI DVOR. Telefon 2730.

— **Dve smrtni nesreči.** V Zagrebu in v Zaprješću pri Zagrebu sta se včeraj pripetili dve smrtni nesreči. Na neki stavbi v Pečenici se je smrtno ponesrečil 20-letni kleparski pomočnik Franjo Petroč. Mladenec je prišel za železno travervo, pa se je hipoma zgrudil mrtev na tla. Komisija je ugotovila, da je Petročja ubil električni tok. Železna traverva je prišla v stik z električno napeljavjo, ki ni bila zadostno izolirana. Elektro je napeljal instalater Cop, ki je baje prepustil vse delo nekemu valencu. Inženjer Prikljil je ugotovil, da je napeljava naravnost škandalozna in da niti malo ne odgovarja zahtevam varnosti. Zato je policija instalaterja Čopa aretirala. — Na kolodvoru v Zaprješću se je včeraj opoldne pripetila strašna nesreča. Tomo Jurišević, sinček kretničarja na postaji, se je s tovaršem igral ob progi. Nič hudega sleteč je tekel preko čez v trenutku, ko je privozil vlak. Strojovodja ga je sicer v zadnjem hipu opazil, toda lokomotive ni mogel ustaviti. Nesrečnega otroka je vlak popolnoma razmesaril.

— **Velike tatvine baka v Zagrebu.** V zagrebški mestni elektrarni so že del časa opažali, da neznani tatovi kar na debelo krajejo bakreno žico, medenasti material in kable. Te dni pa se je posrečilo lopove prijeti. Ko so se zopet vtihovali v elektrarno, je začel čuvalec pes lajati in s tem opozoril čuvala na nje. Čuvaj je enega prijel, drugi so pa pobegnili. Prijeti tat je izdal tudi svoje skrivce in tako je prišla policiji vsa tolpa v roke. Zločinci so baker s segrevanjem očrnili in ga prodajali kot star baker. Policija je tatinsko družbo izročila sodišču.

Do sobote zvečer

prinešene obleke v kemično čiščenje, plisiranje, barvanje ter pranje in svetlokanje perila izgotovi sigurno

do Božiča

IOVANIA

Jos. Reich

— **Grd zločin v Osijeku.** Ko je te dni zvečer prispela z dežele v Osijek popolnoma neizkušena mladenka na obisk k sorodnikom, jo je na poti ustavil neznanec, ki se je izdal za detektiva. Zahteval je, da gre z njim na policijo. Mladenka ga je vsa preplašena prosila, naj jo pusti. Neznani lopov je to dekletu objubil pod pogojem, če se mu uda. Zapeljal je deklet v gozd in jo oskrnil. Podležu pa to ni bilo dovolj, marveč je pozval še svoja dva tovariša, ki sta mladenko tudi posila. Zločinci so nato deklet oropali in pobegnili. Naslednjega dne pa se je neznanec pojavil v dekletovem stanovanju in z grožnjami mladenko tako ustrahoval, da se mu je zopet udala. Za grdobilo je zvečela policija, ki je dva pihoteža že prišla.

— **Pisarna Podpornega društva slepih v Ljubljani** se je preselila v Ključavničarsko ulico št. 3. II. nadstropje. Vhod Mestni trg 22. ali Cankarjevo nabrežje 13. Podpirajte zlasti sedaj najbednejše slepce 6-L

Kdor radi srca ne sme piti močno kavo, naj uporablja našo KOLINSKO CIKORIJO IN REDILNO KAVO in prepričali se bo, da mu nudi isti užitek kot zrna kava.

— **Lažje je preprečevanje kakor zdravljenje bolezni.** Današnji čas ima obilico očevalnih sredstev proti prehladu. Seveda pa se ta nedolžna zdravila, kakor razni sladkorčki, ki služijo komaj napravijo vlažno, nedostatna. Zato so vsi z veseljem pozdravili delstvo, da s Trypaflavin, ki sigurno uničuje bakterije, a je za telo popolnoma neškodljiv, porablja v novem zaščitnem sredstvu. To odkritje so pozdravili tudi v zdravniških krogih z veliko navdušenostjo. Preparat se zove Panflavin in je že večkrat pokazal očivilna svojstva v borbi proti vrabotolu in prehladu ter ga tudi zdravniki priporočajo. Ker je ugodnega okusa, ga lahko uživa tudi otroci, ki se sicer boje zdravil. Panflavin ne sme nikoli, zlasti pa ne jeseni, manjkati v hiši. Pri vsaki vremen-

Ako kupujete pri manufakturi

Rekord

SELENBURGOVA ULICA 4

dosežete

v kvaliteti in nizki ceni.

REKORD

a kar je še važnejše

REKORD ZADOVOLJSTVA!

— **Ij Skript naravoslovci.** Velikokrat človek v življenju naleti na skromne in the može, ki se bavijo z raznimi panogami iz naravoslovja in ki žive samo za to. Mirno in udano opravljajo svoj vsakdanji posel, ves prosti čas pa porabijo za študij narave. Eden takih pridnih in marljivih mož je tudi g. Benčan, ki ima v Rožni dolini lično vilo z lepo opremljenimi sobami, knjižnico in celo zbirko raznih metuljev, žuželk, cvetic — celo lastno vzgojenih, popolnoma novih vrst. Njegova zbirka malih živalic zasluži, da si jo ogleda vsak, spomladi pa poseti njegov lepo urejeni vrt. Za javnost bi bilo škoda, če bi se taka zbirka izgubila.

— **Ij Stari kostanji padajo.** V Lattermanovem drevoredu so doslej podirli že 20 nad sto let starih kostanjev. Podiranje teh velikih in lepih vrtnarja sprva prepustili nekaterim delavskim rodbinam, ki so morale kostanje s koreninami vred posekati in les opraviti domov za kurjavo. Pri podiranju kostanjev na velesjemekem prostoru so bile žice električne napeljeve potrgane. Podiranje je zelo težavno, ker je treba kostanje globoko pri koreninah posekavati. Neki kostanj je bil že povsem trhel. Delavec je zamahnil s sekuro samo že po eni močnejši korenini, a potem ga je kar z roko podrl. Od tega kostanja je bil večji votli kos določen za Zoo, da bodo mogle v njem prebiti sove. Deamo vrsto kostanjev v glavnem drevoredu prično v najkrajšem času podirati. Mlaše kostanje presade, stare pa posekajo.

— **Ij Umrli so v Ljubljani** od 7. do 12. tm. dr. Franc Hubad, odvnetik, 50 let, Zaloška cesta 11; Helena Raktelj, bivša prodajalka, 68 let, Japljeva ulica 2; Ivan Mencin, strojnik, 48 let, Gradišče 7; Alojzij Tschokert, bivši delavec, 65 let, Japljeva ulica 2; Matija Kržič, kmetovalec, 56 let, Vidovdanska cesta 9; Blaž Scharf, bančni uslužbenec, 71 let, v bolnici; Ana Povše, žena posestnika, 30 let, Smrtno 71; Marija Košir, užitarica, 76 let, Vič 17; Marija Kočar, služkinja, 28 let; Anton Miklavc, zasebni uradnik, 18 let, Jegličeva ulica 3; Ivana Ciznar, služkinja, 34 let, Begunje 42; Janez Seljak, posestnik, 60 let, Jarčja dolina; Marija Mikulčič, postrežnica, 63 let, Poljanska cesta; Frančiška Jurčev, žena posestnika, 34 let, Sp. otok; Ivan Lah, zasebnik, 80 let, Gregorčičeva ulica 7; Schein Uršula, zasebnica, 76 let, Hirska ulica 22.

Moda in ženski kotiček

Kožuhi in plašči

Postalo je hladno in dame so se začele ozirati po kožuhih, če jih še nimajo. Če jih imajo, se zadovoljno smehljajo, če pa nimajo, stojijo pred izlozbarji in jih poželivo ogledujejo. Kožuhi so različni in lepi, vendar pa vidimo letos tudi izredno mnogo volnenih in svilnenih plaščev. Večina teh plaščev ima kožuvinasto podlago, kar pomeni, da so enako topli in enako dragi, kakor kožuhi. Mnoge elegantne dame pa dajejo prednost samemu plašču, posebno za sport in izprehode. Lažje se nosijo in če ne pritiha hud mraz, so tudi prijetnejši. Seveda pa mora biti tak plašč bogato okrašen s kožuvinastimi ornatiki in manšeti.

Plašči so letos večinoma rjavi, zeleni ali dahlia. Zelo priljubljeni so zlasti plašči rdečkaste dahlia, ki niso tako kričavi, kakor zeleni. Rjavavi plašči niso niti mladostni, niti veseli, vendar jih pa mnoge dame nosijo, ker so zelo praktični. Treba jih je pa vsaj originalno okrasiti npr. z rujavim astrahanom, ki je ljubljene letošnje mode. K rujavemu plašču ne spada bober, niti vidra. Dragoceni kožuhi so ohranili klasično obliko, in dama se ne sme ozirati na krznarja, ki ji morda ponuja komplicirane kroje.

Kožuhi iz gladkega krzna so narejeni kakor plašči iz blaga. Imajo volane, včasih tudi nabrane volane. Zelo v modi je črno krzno, ki se bo nosilo tudi v zgodnji pomladi. Poleg dragocenega krzna imamo tudi mnogo imitacij, posebno zlatih kož. Zelo priljubljeno je striženo jagnje v vseh barvah in v dobri obdelavi močno spominja na vidro. Nove vrste imitacije so postale zadnje čase zelo drage, čeprav še daleč niso tako trpežne, kakor pristoje krzno. Zato mora dama dobro premisliti, predno se odloči za imitacijo.

Trske niso več v modi

Pred vojno so bile zelo razširjene popevke, ki so zasmevale preveč suhe ženske. Tudi v humorističnih listih je bila splošno znana figura suha ženska, ki je pomagala naravi z najrazličnejšimi umetnimi pripomočki, a ena najučinkovitejših in najbolj obrabljenih tem za dovrtje humoristov je bilo razočaranje ženska, ko je njegova izvoljenka v poročni noči odločila vso umetno navlako in ostala taka, kakršno je ustvarila mati narava, namreč prava trska. Komaj 15 let je tega, ko je ta tema docela izginila iz humorističnih listov in kabaretov. Izginila je najbrž zato, ker bi taki kupletji in dovrtji ljudem zdaj ne ugajali. Večina mladih dam bi se namreč čutila osebno prizadete. Ustvarja da onega tradicionalnega ženska, ki je držal v naročju okostnjak, je zdaj pravzaprav normalna in povsem običajna usoda vseh kavalirjev in ženov vsemestnih lepotic. Razlika med onim predvojnimi razočaranjem žensk iz anekdot in sedanjim mladim zakonskim možem je kvečjemu ta, da ne more biti razočaran, ker je že davno pred poročno nočjo ugotovil, da je njegova izvoljenka suha kakor trska. Zdaj namreč nobena dama ne skriva in ne taji, da je suha. Nasprotno, vsaka celo s ponosom pokaže to vrline.

V modnih žurnalih smo videli do zadnjega kakor trske suhe postavke. Zaman je človek razmišljal, kje se more najti v taki ženski prostor za železce, jetra, pljuča, srce itd. Toda dame so hotele biti čim bolj podobne takim idealnim postavam. In zato so napenjale vse sile, do dosežjo ta cilj. Ne kaj sličenega so počeli med vojno moški, ki bi se bili radi otreli vojaške suknje. Moški, ki so med vojno prostovoljno gladovali, čutili večnoma posledice tega nepremišljenega početja v obliki raznih bolezni. Ženske pa ne počenjajo tega iz strahu pred fronto, temveč na ljubo modi. In kakor moški, tako bodo tudi one čutile posledice svoje nepremišljenosti, če jih še ne čutijo. Ne samo pri nas, temveč tudi drugod so nastopili zdravniki proti prostovoljnemu maltretiranju organizma. Posebno ameriške zdravnice opozarjajo dan za dnem na težke posledice stradanja žensk in otrok, ki pa ni

posledica bede ali pomanjkanja živil, temveč opičnega posnemanja modnih novotarij. Ženske so se navadile premalo jesti in to navado vtepaajo v glavo tudi svojim otrokom.

Ameriška revija »Ladies Home Journal« je priobčila v novembrski številki obširen članek »Otroci brez jedi in tuberkulozna mladina«, v katerem pripoveduje zdravnica:

— Zdravnica je sklenila vprašati svojo pacientko glede njenih navad, v kolikor se tiče jedi. Bila je suha, moderna žena, ena onih trpečih, ki vedno tarnajo.

— Kaj jeste zjutraj in dopoldne? — jo je vprašala.

— Me dekleta (stara je bila 30 let) zjutraj in dopoldne ničesar ne jem.

— Sploh ničesar?

— Samo skodelico črne kave.

— Kaj pa opoldne?

— Oh, me dekleta tudi opoldne ničesar ne jem.

— Sploh ničesar?

— No, veste... koček kruha in skodelico črne kave.

— Dobro, je dejala zdravnica, — zato ste se pa nalezle tuberkuloze. Kronično ste utrujene zato, ker premalo jeste in ker bolehte na tuberkulozi kot posledici slabe prehrane.

Ista zdravnica dr. Logan Clendening navaja zanimivo statistiko o porabi jestevin v Ameriki. Velike tovarne peciva so izjavile, da je padel konzum peciva v Ameriki lani za 22% v primeri s prejšnjimi leti, torej skoro za eno četrtino. Pa tudi konzum sladkorja in slaščic rapidno pada, tako da je sklenila sladkorna industrija začeti novinarsko kampanjo za propagando sladkorja. Skratka, ženske so se odvadile jesti in odvadile so tudi svoje otroke. Tega pa ne delajo iz varčnosti, temveč iz lenobe. Vele-mestne ameriške mamice rade zjutraj dolgo poleže, služkinjo ima malokatera in tako dajejo zjutraj otrokom denar, da si spotoma kupijo v avtomatu kak prigrizek. Otrokom se pa zdi škoda denarja za jestvine in kupujejo si raje slaščice. Posledica tega je pokvarjen želodec, slaba prebava, bledica in končno tuberkuloza.

Prebivalstvo večjih ameriških mest je že vajeno hraniti se v avtomatih, katerih je vedno več. Avtomati so nekeke ljudske kuhinje, ki bodo sčasoma izpodrinile vse domače kuhinje. Polne so vedno tako, da je težko dobiti prostor in zato jedo ljudje hitro, puste pa skoro polovico porcije na krožniku, ker je moda jesti malo. In tako trpi prebivalstvo najbogatejše države na posledicah prostovoljnega sistematičnega stradanja, čeprav ima polne žepe denarja in polne delikatesne trgovine. Zaman so zdravniki svarili in grozili.

Sele zdaj kaže, da se bodo te razmere izpremenile. V propagandi prostovoljnega posta in hujšanja je že dosežena skrajna meja. In tako se vračamo k onemu kultu, katerega so se tako navdušeno oklepale naše babice. Baje bo odslej zopet v modi mnogo in dobro jesti. Moda se vrača k naravnim potrebam. Pravijo celo, da pride v modo Rubensov tip ženske kar bi pa bilo morda malo preveč sala naenkrat. Pri nas je precej moda, ki so vedno rade jedle, pa naj je rekla moda, kar je hotela. Te se lahko zdaj veselo, ker jim ne bo treba skrbeti, da se zrede.

Novi pariški vzorci večernih toalet

Ker vse dame ne sprejemajo modnih novotarij enako hitro, je pripravila pariška moda letos več vzorcev večernih oblek. Za konservativnejše dame imajo modni saloni v zalogi večerne obleke, pri katerih je krilo spodaj ravno in samo napol dolgo. Damam, ki so pripravljene skleniti z modo kompromis, priporočajo pariška moda spredaj kratko, zadaj ali ob straneh pa podaljšano krilo. Tretji vzorec večernih oblek, namenjen damam, ki se navdušujejo za vse novo, je izrazito dolgo krilo. In to je geslo letošnje mode. Dolga krila pa nosijo pogosto tudi zelo mlada dekleta, kar ni v redu. Premlade plesalke morajo tudi letos nositi

kratka krila. Golga krila so namreč namenjena samo ženskam, stari nad 32 let. Dame srednjih let se dolgih kril boje. Res je namreč, da dolgo krilo ne pristoja korpulentnejši dami, če ni lepo narejeno.

Starejšim, korpulentnejšim damam moda ne priporoča dolgega resastega in spodaj širokega krila. Tako krilo pristoja samo visoki, vitki dami. Dolgo krilo, narejeno tako, da žensko postavo zoži, pa pristoja tudi manjšim okroglim damam, posebno če je blago mehko in temno. Spredaj so večerne toalete izrezane malo, zadaj pa zelo globoko tako, da se vidi pogosto hrbet do pasu. Večne obleke so zadaj tudi neprimerno bolj okrašene, nego spredaj.

Najmodernejši pariški in dunajski korzeti pri tvarki

Adela Besednik
Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6

Naloge moderne ženske

Poklicani in nepoklicani pogosto zelo ostro kritizirajo moderno žensko, njeno življenje in delo. Pa ne samo kritizirajo, marveč tudi obsodijo jo, ne da bi pomislili, da-li kritiko in obsodbo res zasluži. Kar izgovorite izraz »moderna« ali »današnja« ženska, pa boste videli, kako bodo ljudje takoj reagirali na to. Takoj boste slišali o cigaretah, o zanemarjanju gospodinjstva, o prismojenih ledilih, o ponesrečenih cmokih, o slabo vzgojenih otrocih, o pobarvanih ustnicah, o tangu, foxtroitu itd. Slišali boste tudi o sufražetkah, ki se ljuto bore za žensko emancipacijo. Ta ali oni kritikant omeni starodavni ideal ženske. Pepelico iz idile, ki visi samo na domačem ognjišču, pospravlja ves dan stanovanje in nima za nič drugega razumevanja.

Imamo torej dve vrsti žensk, katerim bi lahko prišteli še tretjo, namreč ženske, vzgojene v duhu preteklega stoletja. V prvo kategorijo spadajo za dom vzgojena dekleta, ki znajo dobro nemško in za silo francosko, ki igrajo na glasovir, znajo biti zveste in udane žene, ljubice matere in dobre gospodinjke. Matere so jih naučile siepo ubogati moža, priznavati ga za edino avtoriteto in kimati, če trdi, da je črno, kar je v resnici belo. Ta tip bi mnogim še najbolj konveniral, toda če si ogledamo dekleta te vrste bliže, vidimo, da jim nekaj manjka in da nekako ne spadajo v našo dobo.

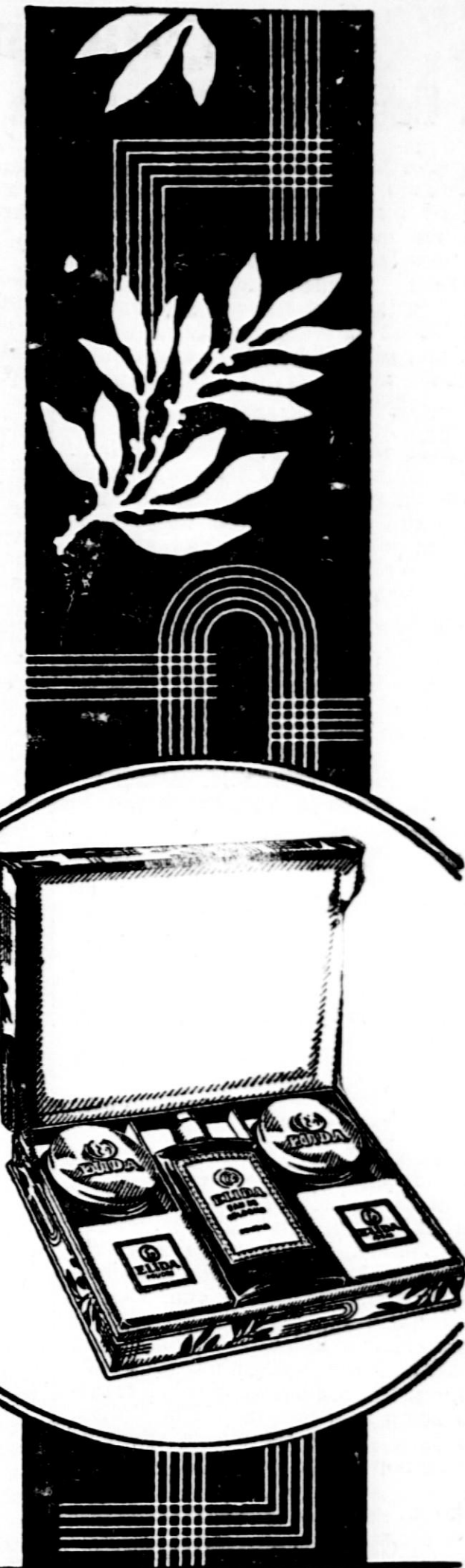

pri P. Magdić

Ljubljana, Aleksandrova c. 1

— Obiščite jutri našo bogato razstavo! —
Aleksandrova c. 16

Božične kasete Elida spadajo na prvo mesto v seznamu Vaših daril

ELIDA

BOŽIČNE KASETE

Moderna ženska mora biti vsaj deloma usposobljena za samostojno življenje, do čim ženske starejših pokolenj niso bile. Ta samostojnost ali usposobljenost postati samostojna je tipična za žensko naše dobe. Današnja ženska ima možnost večje inteligence in boljše izobrazbe, zato pa tudi večjo usposobljenost za razmišljanje. Inteligenca marsikatero moderne ženske je pa hladna. Moškemu ni dobro v njeni družbi in če je vzgojen v duhu starejših generacij, ne najde tega, kar išče. Postavite ga pa k ženski, ki samostojno ne misli in ki iz komoditete ali omejenosti samo kima, pa boste videli, da se tudi tu ne bo počutil dobro. Moderni moški ima namreč dovolj prilike primerjati in to priliko tudi izrabiti.

Moderna ženska mora znati pravilno presoditi, kaj je z enakopravnostjo pridobila in združiti pridobljeno s podedova-

nim. V svojem poklicu mora napeti vse sile, da je njeno delo enakovredno moškemu. Pa tudi v življenju izven poklica in v rodbini mora ostati ženska, ne pa ledeni rezervoar inteligence, ki ohlaja življenje vse rodbine. Ne more biti bitje brez volje, brezbarvna ženska brez lastnega kriterija. Zlasti pa ne sme biti brezposlena mamica v razmerju do doraščajočih otrok, ki prav kmalu začetljio nedostatk in urede po tem svoje razmerje do matere. Moderna ženska mora biti samostojna, tako da se lahko po potrebi tudi sama prebije skozi življenje. Pripravljena mora biti vedno nadomestiti očeta in rednika, pri vsem tem pa mora ohraniti bistvene lastnosti ženskega bitja. To ni lahko, toda življenje samo zahteva, da je ženska enakovredna moškemu, obenem je pa emancipacija ne sme odvajati od prirodnega poslanstva.

A. G. Čehov:

V tujini

Praznično dopoldne. Bogati veleposestnik Kamišev sedi doma v jedilnici za bogato obloženo mizo in pooblašči prigrizke. Kraj njega sedi skrbno oblečen in gladko obrit gospod, Francoz monsieur Champoune. Champoune je bil nekoč pri Kamiševu domači učitelj. Poučeval je francosčino, ples in družabno ugajenost. Po tem, ko so Kamiševi otroci odrasli in postali iz njih poročniki, je postal Champoune veleposestniku Kamiševu nekaka družabnica domačega spola. Dolžnosti bivšega domačega učitelja so enostavne. Mora se lepo oblačiti, duhati kolinsko vodo, poslušati strupene gospodarjeve očitke, jesti, piti, spati in to je menda vse. Za to pa ima monsieur Champoune stanovanje, hrano in neopredeljeno plačo.

Kamišev je in po stari navadi godrnja:

— Smrt! — pravi in si otira solze, ki mu teko po licih od močne gorčice, s katero je namazana šunka. — Uhl! To mi je premikastilo živce! In vse to počenja z menoj ta vaša francoska gorčica. Vrag jo vzemi...

Eni imajo radi francosko, drugi pa rusko gorčico, — pripomni Champoune mirno.

— Nihče nima rad francoske, razen Francozov samih. A Francozu daj, kar hočeš, vse ti pože. I žabo, i miš, i paika — hrr! Vam postavim tale šunka ne tekne, ker je ruska, toda če bi vam dal kos namazanega stekla in

vam povedal, da je francosko, bi ga požrl kot najboljšo delikateso. Po vašem mnenju je vse rusko za nič.

— Tega nisem trdil.

— Vse rusko je za nič, a vse francosko, o, čest tres joli.

Po vašem mnenju ni lepše dežele od Francije, a po mojem mnenju... no, kaj je ta vaša Francija po pravici rečeno? Košček zemlje. Pošljij našega komisarja tja, pa ti bo čez mesec dni prosil, naj ga premeste. Saj se še obrniti nima kje. Vašo Francijo prehodim v enem dnevu, a pri nas stopite za vrata, pa ni konca ne kraja. Greste, greste, in vedno je Rusija.

— Da, monsieur, Rusija je velika.

— Saj pravim. A po vašem mnenju ni boljših ljudi od Francozov. Učen, prebrisan narod. Civilizacija! Ej, recimo, da so Francozi učeni. Vem celo, da si Francoz ne dovoli nobene grobsti, da ponudi dami pravčasno stol, da rakov ne je z vilicami, da ne pljuje po tleh. Toda kaj je vse to, ko pa Francozi nimajo onega... no, kako bi dejal — tega... tega duha. Veste, nekoč sem čital, da imajo Francozi vso to svojo pamet iz knjig mi Rusi imamo pa prirojeno. Če bi se mi še utili, bi nam Francozi niti do gležnjev ne segali.

— Morda — je dejal Champoune nekam nerad.

— Ne morda, temveč prav gotovo. Le nikar se ne zmrdujte. To je vendar sveta resnica. Ruski razum je iznajdljiv. Samo svoboda mu ne dajo dovolj in pa bahati se mi ne znamo. Izumirno kaj in polomimo ali pa damo otrokom

za igrače. Čim pa vaš Francoz izumi kakšno neumnost, jo raztrobi po vsem svetu. Oni dan je moj kočijaž izrezljal iz lesa lutko. Potegnem za nitko in lutka se vede nedostojno. A vendar se Jona ni bahal in sploh... Francozi mi ne ugajajo. Ne govorim o vas, temveč kar tako... splošno. To je nemoralen narod. Na zunaj so še nekak podobni ljudem, žive pa po pauc.

Vzemimo za primer zakonsko življenje. Pri nas, če se oženiš, se prilopi na črno kakor muha na med. Pri vas pa, sam vrag vedi, kaj je to. M. Z sedmi ves der v kavarni, žena ima pa doma volitico hišo Francozov in se kljunčka z njimi.

— To ni res! — je vzklilni hams-poune ogorčeno. — V Franciji stoji rodbinski princip visoko.

— Poznamo ta princip, poznamo. Da vas le sram ni zagovarjati kaj takega. Bodimo odkriti: nečeste svinje ste in bastal Fvala bogu in Nemcem, da so vas postojno naklestili. Bog jim dej zdravje.

— Če je tako, monsieur, pa res ne razumem, da ne trpite v svoji hiši, ki tako sovražite Francoze! Je zakričal Champoune in plaval pokonci.

— Kam naj vas pa zapodim?

— Odpustite me in takoj odpotujem v Francijo.

— Kasaj? Kaj mislite da vas puste v Francijo kar tako tebi nič meni nič?

Saj ste izdali svojo domovino, ker živite v Rusiji.

— Gospod! — je vzklilni Champoune in mečkal servijeto v roki — vaših peovk ne morem več prenašati.

Vse je končano! — In s tragično kret-njo roke je vrgel elegantno na mizo servijeto ter dostojanstveno odšel.

Ob treh pogrinjajo mizo za obed. Kamišev sedi pri obedu sam. Po čašici vodke začuti nepremagljivo željo po kramljanju. Rad bi klepetal, pa nima s kom.

— Kaj počne Alfonz Ludvikovič?

— Na pot se pripravlja.

— To ti je tepec, bog mi odpusti greh!

In Kamišev se napoti k Francozu. Champoune sedi v svoji sobi na tleh in z drhtečo roko sklada v kovčeg perilo, flakone parfuma in molitvenike. Od njegove elegantne postave, od kovčega, postelje in mize veje nekaj ženskega. Iz velikih modrih oči kapljajo na kovčeg kakor grah debele solze.

— Kam pa? — vpraša Kamišev na pragu.

— Francoz molči.

— Hočete oditi? Pojdite z bogom, ne bom vas zadrževal. Se na misel mi ne pride. Samo to se mi zdi čudno, da pojdete brez potnega lista. Saj vendar veste, da sem izgubil vaš potni list. Oni dan sem ga vtaknil med papirje, pa ga ne morem najti. A pri nas gledajo zelo strogo na potne liste. Še pet kilometrov ne prepotujete, pa vas zgrabijo.

Champoune dvigne glavo in se pla-ho ozre na Kamiševa.

— No, hej, hej! Boste že videli. Na očeh se vam pozna, da nimate potnega lista, in takoj vas vprašajo, kak-

šen tič ste, Alfonz Champoune? Po, znamo te Alfonze Champoune! Kar v kajbico z njim.

— Vi se šalite.

— Kaj bi se šalil. Se na misel mi ne pride. Eno vam pa povem: potem mi nikar ne pišite, da so vas zasačili. Niti s prstom ne ganem, ko vas prive-dim mimo moje hiše v okovih.

Champoune izbulji oči, prebledi in zastopca po sobi.

— Kaj pa počenjate z menoj? — vzklilne in se prime za glavo. — Bože, božel Prokleta ura, ko sem sklenil odpotovati v tujino!

— No, no, šalil sem se! — pravi Kamišev smeje. — Kakšen čudak pa ste, da ne razumete šale. Kaj ne smem črhiniti nobene besedice?

— Dragi moj — zastoka pomirjeni Champoune, — prisegam, da ljubim vašo Rusijo in vas in vaše otroke. Samo Francozi mi pustite pri miru.

— Šema neumna, zakaj ste pa užaljeni, če zmerjam Francoze? Saj ne mislim vas. Vzemite za primer najemnika Lazaraja Izakijeviča. Vidite, jaz mu pravim i žid i ušivec i svinjsko uho in za svedre ga vlečem, pa mi nič ne zameri.

— Saj to je pravi suženj! Ta vam stori za kopejko vse.

No no, dovolj bo tega. Pojdiva obedovat. Mir in prijetelstvo.

Champoune si pudra objokane oči in gre s Kamiševim v jedilnico.

Juho pojesta molče, pri mesu se pa znova pričinja vsa storija in tako Champounevih muk ni konca ne kraja.

Novi načini dietetičnega lečenja

Kisla hrana celi rane. - Velik uspeh Gersonove metode lečenja tuberkuloze in lupusa

O vplivu hrane na telesno in duševno konstrukcijo so bila mnenja zdravnikov in laikov v raznih dobah deljena. Skupna je bila morda samo vera, da je ta vpliv zelo izdaten. Naivno in drastično se kaže ta domneva v znani nemški besedni igri: »Der Mensch ist, was er isst.« Nekoč je vladalo naziranje, da organizmu prija in koristi posebno močna hrana, torej jestvine, v katerih je mnogo beljakovin. Zdravniki so trdili, da je taka hrana najprimernejša za ljudi, ki duševno in telesno mnogo delajo. Pozneje je prevladovalo naziranje, da je treba dati preprosti, posebno rastlinski hrani prednost pred težko prebavljivimi mesnimi jedmi. Ves kulturni razvoj človeštva in morda najpomembnejši del socialnega problema, namreč

skrb za vsakdanji kruh

je prežeta s protislovesjem obeh naziranj. Poleg spoznanja, da je hrana naravna potreba vsakega človeka, igrajo pri tem vlogo stare tradicije, verski in etični čut, pogosto pa tudi praznovanje. V preteklem stoletju je nastalo pri presojanju dobre in koristne hrane še preveč kritično čiščenje.

Jestvine so bile razdeljene na znane skupine beljakovin, ogljikohidratov in maščob, ob katerih so igrali solni nekako podrejeno vlogo. Foit, Pettinghoffer in Rubner so sestavili nekaj biološki cenik vseh jestvin na kalorijčni podlagi z edino omejitvijo, da je bila gotova množina beljakovin priznana kot nenadomestljiva. To je bila doba, ko so po znanosti hrepeneči laiki doma za pečjo presojali jestvine v glavnem po

kaloričnem merilu

To naziranje je imelo sicer znatno potrjeno podlago, vendar je bilo pa enostransko, ker je podcenjevalo pomen nujno potrebnih soli in seveda tudi vitaminov, ki takrat še niso bili znani. Ta velika vrzel je bila v zadnjih desetletjih temeljito popolnjena. Eksperimentiranje v laboratorijih je izpopolnjevalo izkušnje klinikov in praktičnih zdravnikov. Nauk o vitaminih se je razvil v močeno stavbo in njegovi rezultati so znani zdaj tudi našim ljudem. Čudno pa je, da se najnovejša zdravniška veda zopet vrača k stari tradiciji.

Tako n. pr. je oživela tako zvana **dietetična ran**

V dobi pred velikimi bakteriološkimi odkritji so pripisovali hrani vlogo pri lečenju nekaterih bolezni z dieto je bilo splošno razširjeno. Čim pa so učenjaki odkrili mikrobe kot povzročitelje raznih bolezni, je bilo naziranje o blagodejnih posledicah diete močno omajano. V najnovejšem času se je pa znova pojavilo zanimanje za vpliv diete na rane v času, ko se celijo. Strojnikovi so zopet postavili trditve, da vpliva tako zvana kisla hrana zelo blagodejno na rane. Izključno ali pretežno rastlinska hrana je imela že od nekdaj navdušene zagovornike ne samo med laiki, temveč tudi med zdravniki. Poleg fizioloških razlogov in praktično-zdravniških izkušenj so pa odločevali tu etični in verski motivi. Saj se hrani velik del posebno azijskih narodov večinoma, če ne izključno, z rastlinsko hrano. Rastlinska hrana, seveda če je sveža, ima to prednost, da je v njej mnogo vitaminov. Moderna oblika rastlinske diete je tako zvana surova hrana. Njeni pristaši se hranijo večinoma s surovimi zelenjavo in sadjem in mnogi to hrano zelo hvalijo. Ker pa ni v njej dovolj beljakovin, je človek vedno v nevarnosti, da mu začne organizem pešati. Sirova hrana je enolična in zahteva veliko množino živila, pa tudi dobro

delujoče organe, da jo prebavi. Poleg tega je pa še dokaj draga. Zato je samo

prilagoditvenega značaja

in bolni ljudje naj bi se sprijeli na njo samo pod zdravniškim nadzorom. Zdravniška veda je pred leti nepričakovano zelo obogatela s tem, da so začeli lečiti akutno slabokrvnost z

jetrno hrano

To je dokaj zagonetna bolezen, pri kateri začno razpadati rdeča krvna telca kot nosilci kisika. V Ameriki so ugotovili, da je ta bolezen ozdravljiva in da se začne delati v krvi zopet normalna in normalno delujoča rdeča krvna telca, če je bolnik jetra v poljubni jetrni sok. Pa tudi na običajni kuhinjski mačin pripravljena jetra so zanesljivo sredstvo proti slabokrvnosti. Ker se pa bolnik še tako okusno pripravljene jetre naveliča, izdeluje zdaj farmacija v obliki tablet injekcijski ekstrakt, s katerim dosežejo isti cilj. To zdravilo lahko nazovemo eno najvažnejših pridobitev sodobnih humoristov. Idejni skok od jeter do vranice ni bil dolg. In je prišla na vrsto vranica, v kateri je bil spoznan tvorni in regeneracijski organ krvi, kot pripomoček za lečenje nekaterih bolezni. Vranica in njen sok, pripravljena na kuhinjski in zdravniški način, sta se zelo dobro obnesli pri lečenju raznih oblik tuberkuloze in nekaterih vrst lisa. Ti uspehi pa niso tako sijajni, kakor pri jetrni dieti, ki je po naglem in zanesljivem uspehu skoro edinstvena.

Povsem drugega značaja je novi način prehrane, čeprav ima tudi predhodnika v Lahmanovi dieti. To je

neslana dieta dr. Gersona

O njej se je nedavno mnogo razpravljalo v medicinskih revijah in dnevnem tisku, vendar pa končna sodba o njeni učinkovitosti še ni padla. Njena zgodovina je pa tudi s čisto človeške strani zelo zanimiva, ker pravi, kako čudna pota hodi včasih napredek znanosti. Dr. Gerson, zdravnik v Bielefeldu, je hotel že od mladih let na področju migracijske, proti kateri so odpovedali navadno vsa zdravila. Sklenil je pomagati si sam s primerno dieto, o kateri je bil prepričan, da mu bo pomagala. Dolga leta je menjaval rastlinsko, zelenjarno, mlečno in druge hrane, dokler ni prišel do spoznanja, da mu odleže samo, če opusti sol. Potem je preizkušal metodo, ki se je na njem tako dobro obnesla, na drugih bolnikih in ugotovil je ne le, da jim enako dobro koristi, temveč da se dajo s samo dieto zelo hitro lečiti težke bolezni, kakor tuberkuloza kosti in kože, posebno pa pogubosni lupus. Po tem važnem odkritju je sestavil v podrobnejši dieti, ki nosi njegovo ime in katere jedro je po možnosti popolna

izločitev kuhinjske soli

z njo vred pa tudi posebno škodljive primine klor. Navadna kuhinjska sol se nadomesti z zmesjo kemičnih soli, katero naziva Gerson mineralogen. Poleg tega priporoča ribje olje s primesjo fosforja. Ta dieta pa zahteva mnogo od konzumenta in kuharja. Od prvega zahteva, da se strogo izogiba kuhinjske soli in čimbolj omeji v mesni hrani, a alkohol in tobak mora sploh opustiti. Toplo se priporoča rastlinska hrana, mnogo sadja, raznih salat, sočiva in prikuh, poleg tega pa sveže mleko, sir maslo in drugi mlečni izdelki, seveda

vse neslano

Vse jestvine morajo biti sveže in najboljše kakovosti. Vse stremi za tem,

da se zadostno nadomesti sol, ki je veljala doslej po nešteti narodopisnih razlogih in ljudskih bajkah za nenadomestljiv del prehrane. Zato vzpodbuja avtor čistilnost kuharic, posebno zakonskih žen in mater, naj napno svojo fantazijo tako, da bodo znale pripravljati okusne jedi tudi brez kuhinjske soli.

Razširjenje Gersonove diete na razna kirurgična obolenja in sami Gersonovi uspehi pomenijo novo fazo lečenja. Neki pacient je opozoril na njo slavnega nemškega kirurga Sauerbrucha. Že poprej je Sauerbruch s svojim asistentom Hermannsdorferjem sam proučeval vpliv hrane na celjenje ran in ugotovil je, da kisla hrana zelo pospešuje ta proces. Velikopotezno se je lotil Gersonove metode in kmalu je potrdil njen blagodejni vpliv na kirurški tuberkulozo in lupus, kar so spoznali in priznali kmalu tudi dermatologi. V zadnjem času se je razmerje med kirurško korifejo in samoukom Gersonom nekoliko sklenilo. Gerson je namreč razširil pravomočnost svoje metode tudi na druge oblike tuberkuloze, med drugim na pljučno tuberkulozo, polagoma pa skoro na vse panoge zdravniške vede in celo na polje psihijatrije. Tako daleč mu pa v optimizmu niso mogli slediti ne Sauerbruch, ne drugi zdravniki. Gersonov način lečenja je seveda še nov in nedvomno dostopen raznim izprembam in izpopolnitvam. Toda tudi če bi se njegova učinkovitost omejevala samo na prvotno indikacijo, kakor na lečenje kostne tuberkuloze in lupusa, pomeni Gersonova dieta važen napredek. Ceniti jo je treba tudi zato, ker ni izšla iz preizkušenih kliničnih zavodov, temveč iz srečne intuicije in žilavosti navadnega praktičnega zdravnika.

Dr. I. Saudek.

Največje ameriške knjižnice

Največja knjižnica v Ameriki je knjižnica ameriškega kongresa. Pred 30 leti je imela en milijon zvezkov, zdaj jih ima pa že 3.500.000. Tudi zbirka rokopisov stalno narašča. Število zemljevidov je naraslo od 250.000 na en milijon. Knjižnica ameriškega kongresa dobi od vsake v Ameriki tiskane knjige in publikacije po en izvod. Poleg tega ji darujejo zasebniki mnogo knjig in redkih literarnih proizvodov. Posebno bogata je zaloga knjig o zgodovini, politiki in znanosti, mnogo ima pa knjižnica tudi raznih listin, letnikov ameriških listov ter originalnih rokopisov iz kolonialne in revolucionarne dobe. Med najzanimivejše zbirke spada Hunt-Kaasova zbirka skandinavskih knjig ter orientalska zbirka, v kateri je 93.000 kitajskih in 13.000 japonskih knjig. Yudanova zbirka ruske literature obsega 80.000 zvezkov, zbirka francoske literature 20.000 zvezkov itd. Knjižnica tudi kupuje posebno dragocene knjige. Lani je plačala 2000 dolarjev za zbirko knjig po razsodbah vrhovnega ruskega sodišča v času od l. 1640 do 1914.

Druga velika ameriška knjižnica je newyorška javna knjižnica, ki je imela že l. 1923 nad 2 in pol milijona knjig. Knjižnica na univerzi Yale v New Haven ima 1.582.000 zvezkov, knjižnica harvardske univerze v Cambridgeu 1.361.000, bostonska javna knjižnica pa 1.284.000 zvezkov. Pred petimi leti so našli v Ameriki 5888 knjižnic in vsaka je imela najmanj 1000 zvezkov. Vse knjižnice skupaj so imele skoro 127 milijonov zvezkov, tako da odpade na vsake 100 prebiv-

valcev Amerike 115 zvezkov, na vsake 13.000 prebivalcev pa ena knjižnica.

Rad jo imam, zato jo vzamem v grob

V četrtek popoldne se je raznesla po Pragi vest o tragični smrti mladih zakoncev, ki sta se nastanila v hotelu, kjer so ju našli mrtva. Gre za 26letnega plačilnega natakarja Josefa Šebka in njegovo 22letno ženo Ruženo. Oba sta bila zelo mirna in nič ni kazalo, da se pripravljata na smrt. Proti večeru sta odšla iz hotela in vrnila sta se ob 11. Drugi dan je potrkala sobarica na vrata, toda nihče se ni odzval. Obvestila je hotelirja, ki je poklical policijo. Vrata so morali siloma odpreti in takoj so spoznali, da se je odigrala v sobi pretresljiva tragedija. Zakonca sta ležala na postelji mrtva. Zeninova glava je počivala na moževih prsih. Revolver je ležal na tleh pri postelji. Žena je bila ustreljena v prsa, mož pa v srce.

Na mizi je ležalo več pisem, iz katerih je razvidno, da sta šla v smrt iz strahu pred bedo. Oba sta bila brezposelna in nista mogla dobiti službe. V enem pismu pravi mož, da ima svojo ženo zelo rad in zato jo vzame s seboj v grob.

Velike poneverbe

Iz Draždan poročajo o senzacijonah aretaciji družabnika veletrgovine z lesom ph. Dr. Walterja Oskarja Brunnerja, ki je v sportnem svetu dobro znan. Mož je prvi predsednik saškega odbora nemške plavalne zveze, član saškega odbora za telesno kulturo in funkcionar raznih drugih sportnih klubov. Pri zadnjih volitvah ga je demokratska stranka kandidirala in določen je bil tudi za bodočega predsednika nemške plavalne zveze. Dr. Brunner je zlorabljal zaupanje, katero je imel kot funkcionar sportnih klubov, že več let. Oškodoval je državo in več bank posebno pa saško deželno dobrodelno ustanovo. Koliko je poneveril, še ni znano, ker preiskava še ni končana. Ugotovljeno je pa že, da je oškodoval saško deželno dobrodelno ustanovo za 250.000 mark, dočim znašajo vse njegove poneverbe in sleparije nad 600.000 mark.

Dr. Brunner si je izpisoval denar za sportne klube katerih sploh ni. Imel je ponarejene pečate in podpise in denar, katerega je dobil za sportna društva, si je pridržal. Ker jamči za večino njegovih obveznosti saški odbor nemške plavalne zveze, ni izključeno, da bo napovedala ta organizacija, ki šteje 45.000 članov, konkurz. Zelo dvomljivo je, da bi se od poneverjenega denarja kaj našlo kajti trdijo, da Brunner je mnogo izgubila pri dobavi lesa na Poljsko in v Anglijo, a dr. Brunner je te izgube najbrž kril s poneverenim denarjem.

Ivan Cankar v največjem nemškem dnevniku

Pod debelo in široko tiskanim naslovom »Ein slovenischer Dichter« je 8. t. m. v »Berliner Tagblattu« objavljen ugleden nemški kritik W. von Trost za Stolz naslednje poročilo o prevodu Cankarovega »Hlapca Jerneja«:

Zakoda Nietzsche nam je s to v nemščino prevedeno zbirko novel in proze posredoval prvi vpogled v delo doslej v Nemčiji neznanega slovenskega pesnika. Posebno pomembna je prva in najdaljša novela: »Hlapec Jernej in njegova pravica«. Stari mož meni, da se mu godi krivica, ko ga novi gospodar v pijanosti spodi s kmetije, ki je za njo delal 40 let; v potu svojega obraza in z vdano ljubeznijo. Z njegovim trudom je na kameniti puščavi nastala široko rodovito polje, iz katere je nastala pomorna hiša. K potopitvam na cesto mora, prazna samovolja je razgalila vezi, ki so ga tako tesno privezale na delo njegovih rok, kakor se more čutili privezan na samo mati na svojega otroka. Jernej gre po svetlu in zahteva svojo pravico. Bogokletstvo se mu zdi samo pomisliti na to, da bi bilo mogoče, da bi mu svet odrekel pravico. Uvidel mora vsak človek. Jasno kakor beli dan je, da se mu je zgodila krivica. Ali ljudje se mu posmehujejo, najprej kmetice, potem otroci na vasi, sodniki ga vržejo v ječo, ker neoprostno zahteva od njih pravico. Tako roma človek iz pradedov, ki si jih ne moremo spomniti, s trdnim zaupanjem v pravico, ki na njo nihče več ne misli, skozi naše težke čase, in vedno zopet pripoveduje povest, da bi mu bila priznana njegova pravica. Nčesar drugega se ne dogaja v tej povesti. Če bralec utrudijo ponavljanje, je že sklenil sam pri sebi v vestjo ali brez vesti, da nima avtorja za resnega. Razvedrilo zahteva izpremembe, ker je mogoče prenašati površen izraz le trenutek. Vendar je pa lahko praznina, ki naslana ob prenehanju senzacij v braleku, tudi posledica njegovega lastnega stanja, da ga v tej praznini premaga občutek, kakor ne bi mogel nekaj slišati in videti, kar v tem trenutku nanj vpliva. Tesnoba je večkrat enakomerno ponavljanje nečesa. Tako je, kakor bi se brutalno vrtila tuja volja v naše misli, ki se pod njeno silo razprši v neresničnost. Tako, kakor se godi onem, ki ga iz globljega spanja zdraži počasnno in nepopustljivo klicanje. Najprej se poskuša neznan glas udomoliti v sanjah, pa jih vedno bolj rahlija, dokler se končno v naraščajočem mučnem nemiru ne pojavi njegov pravi pomen in se vse prejšnje ne odlikuje kot prevara. Tako lahko slikanje v ponavljanju odkrije svojo razgaljujočo vsebino. Tako posega Cankarova povest v našo sanjavo misli in jih razjeda s svojimi globokimi mugi. Hlapec Jernej hodi skozi čas kakor mrtvo bitje in bodeče se slišijo v vedno novih oblikah njegove povesti varijacije tako raznolike, kakor je bol človeštva, odkar je pregnalo pravico v nebesa, kjer je stari mož našel ne more. Cankar je resničen pesnik, ima silo jezika, in kot čudeži na spečem svetu moč, da napravi nedoučeno slišno. Čudovite po svoji nedotakljivosti in skromnosti so tudi ostale male sličice v prozi, ker so z malimi zgodovinskimi, bolj liricne po obliki in vsebini, in ne takega pomena, kakor pravkar obravnavana novela, ki jo Hermann Wendel prištevja k najmočnejšim socialnim povestim svetovne literature.

Očetov ponos.

— Vaša hčerka je pravi angel.

— Kaj pa naj bi bila sicer?

Zaupljivo.

— Nikar ne trdite, da je moja hčerka skrivaj zaročena, saj niti njen ženin tega ne ve.

Razpoke, popokanje kože in rdeče lise bi pokazile najočajnejše obraze, če bi jih

CRÈME SIMON
blagodejno ne obvarovala.

Ta odlična toaletna krema varuje vrhno plast ženske kože pred solncem, vetrom, hladom in mrazom.

PUDER & MILO SIMON - PARIS

Marcel Priollet

Seržant Diavolo

Roman

— Prosi svojega stotnika. Ne jaz, temveč on ti mora dokazati, da je tvoje mesto tu.

— Stotnik mi je odbil prošnjo.

— In misliš, da jo jaz uslišim?

— Da, gospod polkovnik.

— Čuj, dečko! — je dejal polkovnik de Royaljoie in stopil k seržantu. — Da nimaš kolajni, ki pričajo o tvoji hrabrosti, bi te kaznoval, ker si tako trmast.

— Gospod polkovnik, dopust mi je nujno potreben.

— Smrt v rodbini?

— Ne.

— Potem se pa kar poberi. Vrni se k svojim stotnikom... in potrdi se biti pri naslednjem napadu hraber, da pozabim na tvojo vsiljivost. Pozneje bomo videli, če zaslužiš dopust.

— Gospod polkovnik, dopust hočem nastopiti že danes...

— Ah tako!

— In to naklonjenost si hočem zaslužiti takoj, gospod polkovnik.

— Kaj misliš s tem?

Polkovnik se je začel za zadevo zanimati. Častniki so bili ogorčeni, da je tako popustljiv, ugovarjati si po niso upali.

Seržant je ta čas flegmatično utemeljeval svojo prošnjo:

— Gospod polkovnik, saj sami dobro veste, da je vrhovno poveljstvo le površno informirano o sovražnikovih

namenih. Sovražnik zbira in premeša svoje sile že več noči. Naši piloti ne morejo zvedeti, kaj se pripravlja. Napad pričakujemo na enem kraju, lahko nas pa preseneti na drugem. Naš položaj je torej kočljiv. Poznam pa načini, kako dobiti točne informacije o sovražniku.

— Način? Kakšen? Govori, seržant!

— Kaj ko bi si pomagali z ujetnikom? Zastilali bi ga in zvedeli od njega marsikaj.

— Saj smo že poskusili. Čital sem že poročila naših patrulj. Vrnile so se praznih rok.

In polkovnik je pripomnil o tožnosti:

— Nekateri se pa niso več vrnili.

— Kaj ko bi poskusil jaz privedi vam ujetnika?

— Ti bi storil to?

— Da, gospod polkovnik.

— In misliš, da bi se ti posrečilo?

— Da, gospod polkovnik.

— A... če ostaneš tam?

— Tega se ne bojim.

— Zelo domišljav si.

— Poskusite z menoj.

— A kaj zahtevaš za to uslugo?

— Dopust, — je odgovoril seržant naglo.

— Skratka, ponujaš mi kupčijo.

— Ne, gospod polkovnik. Gre samo za nadomestilo. Korist, ki bi jo imeli od mene, če ostanem tu, hočem nadomestiti z enim dejanjem. Toda priznati morate, gospod polkovnik, da vam nudim mnogo. Kdo ve, če ni usoda bodočih bitk odvisna od informacij, ki bi jih dal maroški ujetnik.

Častniki so se vedno bolj zanimali za seržantov predlog. Polkovnik je stopil pred seržanta, rekoč:

— Ura je šest. Mi obljudi ujetnika do polnoči?

— Da, gospod polkovnik.

— Pojdi... toda vrni se!

— Lahko se zanesete name, gospod polkovnik. Toda...

— Kaj hočeš?

— Dobim dopust?

— Da.

— Štirinajst dni? Nastop jutri zjutraj?

— Kdaj mi pa nehaš zapovedovati?

— Oprostite, gospod polkovnik.

Seržant je salutiral in odšel iz šotora.

Ko se je slišal samo še odmev njegovih korakov, je polkovnik vprašal častnike, zbrane okrog njega:

— Kako se piše ta seržant?

— Tu ga poznamo samo pod imenom seržant Diavolo. Tako ga kličejo vojaki italijanske narodnosti, katerim poveljuje.

— Kar se tiče hrabrosti, je to res vražje dečko. — Je pripomnil drugi častnik.

— Odkar je v tujski legiji, je Diavolo že večkrat dokazal, da je junak. Kakršnih je na svetu malo, — je dejal tretji častnik.

— Nocoj bo pa najbrž drago plačal svojo predrznost. Morda ostane nocoj...

— Mislite? — je vprašal polkovnik z drhtečim glasom.

— Seveda. Sovražnik stoji budno na straži. Dvomim, da bi se našemu Diavolu posrečilo preokročiti neopazeno sovražne postojanke.

— To diši po temeljitnem odgovoru s strojnimi.

— Po streljanju z obeh strani spozna-

mo, da je seržant dosegel svoj cilj.

— Da, a morda ujetnika ne dobimo.

— In tudi seržanta ne!

— Gospoda... gospoda! — se je oglašil polkovnik. — Ne prisilite me, prosim, obžalovati že vnaprej pogodbo, sklenjeno s tem hrabrim vojakom. Počakajmo, kaj bo. Upam, da se vaše zle slutnje ne bodo izpolnile.

— Tudi mi upamo, gospod polkovnik. Večerja je napeljala pogovor v drugo smer. O čudaskem seržantu Diavolu častniki niso več govorili. Imeli bi ga za primumkjenega človeka, da ni vsak njegov korak pričal, da je pri zdravi pameti.

Po večerji so odšli vsi častniki iz šotora, da se v večernem hladu osveže. Noč je obetala biti krasna. Treba je bilo mnogo fantazije, da se je mogel človek sprijazniti z zavestjo, da je sredi vojne in da stoji rikske straže pikele tri kilometre od tod.

Tišino je motilo samo zamolklo tuleenje lačnega šakala in bobnenje, podobno gromu. Nekje daleč so grmeli topovi.

Polkovnik in njegovi tovariši so molčali. Ozirali so se na nebeskon in mračne misli so jim rotilo po glavi. Vsak je imel svoje misli, katerih ni zaupal drugemu. Kmalu se je tako stemnilo, da so se videle tleče cigarete.

Kar so zapele na obeh straneh strojnice. Bilo je okrog desetih. Presenečeni častniki so videli, kako švigajo nad sovražnimi postojankami svetlobne rakete. Strojnice so prasketale, vmes so pa grmeli poljski topovi.

To je bilo torej znamenje, o katerem je govoril častnik.

Vsem je bilo na jeziku samo eno ime: »Seržant Diavolo.«

Vsak dvom je bil izključen. Napočil je trenutek, ki si ga je bil izbral seržant za svoj drzni čin. Častniki so ugibali, dvomili in upali.

Ali je Diavolo prostovoljno zdrnil sovražna tabora, da povzroči med sovragi paniko, med katero bi ujel sovražnega vojaka, ali pa je bil presenečen, ko se je plazil k Maročanom?

Naj bo že kakorkoli, alarm je bil splošen. Streljalo se je na obeh straneh. Neko je zažarelo v svitu topovskih strelcov.

Okrog častnikov so se zarivale v pesek blodeče kroglice. Polkovnik de Royaljoie je takoj prevzel poveljstvo.

Dva vojaka je poslal k prednjim strazam, da pogledata, kaj se godi in obvestita vrhovno poveljstvo. Vojaka sta izginila v temo.

Minilo je četrto ure, a bitka je še vedno divjala. Potem je vse utihnilo in čez nekaj minut je zavladala grobna tišina. Zadnja raketa je opisala v zraku krasen krog.

En vojak se je vrnil ves upehan.

— Gospod polkovnik... seržant Diavolo 4. stotnije I. bataljona je...

— Mrtev? — je vprašal polkovnik v strahu.

— Ne, gospod polkovnik. Seržant je tu in...

Legionar ni imel kdaj povedati do konca, kaj je s seržantom.

Začul se je krik, spremljač pohod skupine vojakov, ki so se naglo bližali.

In častniki so kmalu spoznali uniforme barve khaki, med katerimi se je opotekal krepak Maročan v beli uniformi.

BOŽICNA DARILA
koristna, lepa in
praktična ter poceni
nabavite pri
NOVAKU - Ljubljana
KONGRESNI TRG ŠTEV. 15
Radi pomanjkanja izlošč
priporočamo ogled v trgovini

Original Odhner
RAČUNSKI STROJI
so najpopolnejši
na zalogi pri trdki

Lud. Baraga
LJUBLJANA
SELENBURGOVA ULICA ŠT. 6
Telefon 29-80

Znižane cene za Bož.
Oglejte si igrače in otroške
vozičke, tricikle, holenderje,
male avtomobile, ivalne stroje,
najnovejša dvokolesa, pr-
vma-
tiko itd. Velika izbira. Prodaja
na obr. ke. Ceniki franko.

TRIBUNA F. B. L. tovarna dvokoles in
otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovsk. c. 4

Sufno-douhi
Kamjarn
na izlošč oblošč, naki-
kura - seboje ope-
R. MIKLAUC
Ljubljana, Mestni trg
Prod. Sklad.

IZVANREDNA PONUDBA.
Za deželni letni čas pri-
poročamo, da si nabavite
kožno pelterino za dež
C. O. V. tehta samo 110
gramov, imajoča ribje ko-
že izm. Odlično se je na
počasno izkazala, ker ne
prepušča mokroti, je ko-
nodno zložitiva, kakor
majhna žopna bel žnica, ki
se jo nosi vedno lahko s
seboj, ter je nadvrse trpež-
na. Zelo priporočljiva za da-
me in gospode (tudi za otro-
ke) v dežju in snegu, za iz-
lete in sport. — Roklamska
cena s posebno kapuco in
etuijem samo 70 Din, fran-
ko, začarjeno, poslana po
poštom povprečno 2 kosa
138 Din. — Raspošila
A. MARIK, export. PRAHA
XII., Londýnska 57.
(Če ne bi ugajala, jamčimo
zamenjavo.)
Naslov natančno napisati.

»Mali oglasi«

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah.
Za odgovor znak! — Na vprašanje brez znaka ne
odgovarjamo. Najmanjši oglas 10 par.

Prodajalica
dobro izurjeno, z večletnim sprito-
velom pri eni bliži, učem za tuj-
ščino trgovino z mešanim blagom in
delikateso. Nastop službe s 1. jan.
1930. Plačane povzde na upravo
»Slov. Naroda« pod »Prodajalica
2776«.

Budilke
šeeno jamstvo, Din 60.—, dobiče
samo pri švedki IVAN PAKIZ, —
Ljubljana, Pred škofijo 15. 2805

Mlekarno
oddam z obratom ali sprejemom dru-
žabnico. Naslov v upravi »Slov.
Naroda«.

ILIRIJA
drva, oaji

Vinotoč
Cez ulico Din 11 liter, brez tolarja
Din 7. Rizling, pikarčan, delikates-
ska vina. Dances izborne orveve
klobase, puran in morske ribe. —
Orajske idet, Mestni trg 12. Pridi-
te poloviti!

Stavbena risarja
sprejem v stalno službo. Pred-
nost imajo s srednjo tehnično šolo.
Plača po dogovoru. Nastop takoj.
Ponudba pisarno na upravo »Slov.
Naroda« pod »Risar 2774«.

Fiat 503
ugodno prodam. Na ogled v me-
nični delavnici na Miklošičevi ce-
sti 17 (proti Zmaji).

1000 m' bukovihi
hlobov
la, od 35 cm premera dalje kupim.
Cenji, ponudbe s franko vnapaj
označeno oeno in tolikšno na »De-
vare«, Zagreb, Mestni trg 20.

Žagarja
vaječega vnapojanje, poštenega in
zanesljivega, veččega vseh popra-
vil, sprejem. Valen mora biti iz-
di rešenja hrastovine in računana.
Prednost imajo samci. Ponudbe na
naslov: A. Mikar, Sp. Leste, v.
Loče pri Poljčanah.

Drogerija
(Reform drogerija) v Celovcu in
prodaj takoj iz obsejnih raspo-
gov. Takojšnja vprašanja na »Se-
nitaris«, Celovcenca, Primorje. 2797

ILIRIJA
oremog

Budilke
poceni
L. Vilhar
urar
LJUBI JANA
Sv. Petra c. 36

Drva - Premog - Koks
pri družbi »KURIVO«, Dunajska
cesta 33. Javna skladišča. Tele-
fon 3434. 1074

Klaviirje
strokovno uglašuje in popravlja G.
JURASEK, Ljubljana, Ključavničar-
ska ulica 3. Mestni trg 22 924

2sobno stanovanje
kupo, s priključniki, pol ure od
glavnega kolodvora, takoj oddam.
Najemina za pol leta 2100 Din.
Ponudbe na upravo »Slov. Naroda«
pod »Sobna lega 2762«.

Premog
in DRVA najbolje vrste dobavljive
L. Pogačnik
Bohoričeva 5. Telefon 2059
944

Krušno moko
in vse mlevske izdelke
vedno sveže dobite pri
A. M. Zorman
Ljubljana, Stari trg 32

Žaluzije
lesenih tekstilnih rolet (dervo-
nitki) rolete iz gradelna se do-
be najceneje pri trdki
PETER KOBAL
Kranj — Slovenija
Tel. interurb. 32

!! Nágluhi !!

Nov Siemensov fonofor z mikrofonskim pojačalom

Aparat za poslušanje z naravnalceru jakosti glasu,
čistim proizvajanjem zvoka brez postranskega šuma.
Nosi se neopazno.
Enkratno brezplačno predvajanje našega specialista
dunajske tvornice od 18. do 20. t. m. od 9. do 12. in
od 3. do 6. ure.

Jugoslovensko Siemens d. d., oddelek za šibki tok
Ljubljana, priata Kreditne banke, Dunajska cesta 1a

ILIRIJA
koks
Dunajska c. 46.
Telefon 28-20

20odstotne kronske
bone
kupiše Pučka štedionica, založni
zavod d. d., Osijek, Desetlična ul.
27. 1104

Vino opolo
zajamčeno pristno, za praznike
oziroma ves december, brez ulico
po Dly 10. —, brez mesine užiti-
ne Din 7.50 v hotelu »Bellevue«,
tudi v sodčih. Ne zamudite ugod-
ne prilike!

Naznanilo!
Cenjenim damam vlijudno naznanjam, da izvešajem trajno kodiranje
z najnovejšim aparatom, ki ne škoduje lasem.
Obenem izvršujem vodno ondufucijo!
Za cenjeni obisk se priporoča
Ivan Polanc,
salon za dame in gospode, Kopitarjeva ulica 1.

Iščem prvovrstnega
zobotehnikarja
popolnoma veččega v kavčuku
in zlatu.
Naslov v upravi Slov. Naroda.

Za pod
božično drevesce
priporočamo našo bogato izbiro
zelo prikladnih daril
kakor:

Razno modno blago za obleke in
plašče
Fine modne barhente in baržune
osobito najfinejše znamke »Linden«
Velour, šifon, razno svilo
Šifone in batiste od Din 9— naprej
Barvaste batiste za damsko perilo
Cefirje za moško perilo
Garniture za spalnice in jedilnice
Preproge za divane iz pliša, volne
in soile
Vsakovrstne posteljne odeje
Preproge, predposteljnike
Erolirne in platnene brisače
Linolej na meter in odmerjen
Platneni in batistasti žepni robci
Največja izbira zastorov itd.

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Slovenka
najlepša

Katera je

Konzorcijske ilustrirane revije »ŽENA IN DOM« razpisuje
lepoto tekmovanje za častni naslov »NAJLEPŠE SLO-
VENKE«. Natančnejša pojasnila bodo razvidna iz revije
»Žena in dom«, ki izide prihodnji teden. Že danes pa po-
vemo, da dobe tekmovalk te nagraje:

»Najlepša Slovenka« dobi:

a) Univerzalni trielektronski radioaparati »U 3« za pri-
ključek na izmenični tok 110, 130, 150 in 220 voltov
za valovno dolžino od 20 do 2000 m, darilo konzorcija
»Žena in dom«.

b) Pisalni stroj »Remington-Normal 1930« s petletnim
jamstvom, darilo trdke A. Prelog, glavno zastopstvo
strojev »Remington«, Ljubljana, Marijin trg, in kino-
podjetja Ljubljanski dvor, Ljubljana.

c) Prosto vozovnico I. razreda za turistično ladjo s
Sušaka preko Makarske v Kotor in nazaj, darilo
Jadranske plovidbe d. d., Sušak.

8) Zvočnik »Ramona« za radioaparati, ki je zgoraj nave-
den, darilo reprezentance Radio tovarne Ingelen,
Ljubljana.

d) Krasno kaseto, nalašč napravljeno za »Najlepšo Slo-
venko« z izdelki »Elide«, darilo Jugoslovenske d. d.
Georg Schicht v Osijeku.

Za ostale izbrane tekmovalk so določene tele nagrade:
Vožnja z avtom »Adler« v Zagreb in nazaj ali v Bohinj
in na Bled, darilo glavnega zastopstva Adlerjevih tovarn
(ing. C. R. Luckmann) v Ljubljani; štiri kasete izdelkov
»Elida«, darilo Jugoslovenske d. d. Georg Schicht v Osi-
jeku; ena slika »Heliogravura« velika 50x60 cm, darilo
fotografije Josipa Pogačnika ml., Ljubljana, Mestni trg
št. 17, za »Najlepšo Ljubljankanko«. Nekaj nagrad pa
objavimo prihodnjič.

Odrežite še danes spodnji kupon, ga nalepite na dopisnico in
pošljite na upravo revije »Žena in dom« v Ljubljani.

----- O D R E Ž I T E -----

Uprava revije »Žena in dom«, v Ljubljani, Prule II/b.

Pošljite mi Vašo revijo, v kateri je razpis za lepoto tekmo-
vanje, brezplačno na ogled. Če se bom udeležila tega tekmo-
vanja ali pa če mi bo revija všeč, me vpišite med naročnice.
Drugeče Vam pa revijo po vpogledu v osmih dneh vrnem.

Ime: _____ priimek: _____
Bivatišče: _____ pošta: _____

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA Prešernova ulica števil 50 (v lastnem poslopu)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsako-
vrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut,
borzna naročila, predjuri in krediti vsake
vrste, eskompti in inkasno menie ter naka-
sila v tu in inozemstvo safe - deposits
itd itd itd.

Brsojavke: Kredit Ljubljana — Telefon
št. 2040, 2457, 2548 Interurban 2706 2906
87-L

